Képes riport a sátoraljaujhelyi bevonulásról

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 230. SZÁM. Debrecen, 1938 október 12 szerda ÁRA: 12 FILLÉR.

Döntés előtt

A magyar és cseh delegáció beszámolóra hazatért — Szerdán érdemleges tárgyalás — Kánya és Teleki kedden este tájékoztatták Imrédyt a tárgyalások állásáról, éjszaka együttes kihallgatáson voltak a kormányzónál

Határtalan lelkesedés fogadta a bevonuló honvédeket Ipolyságban és Sátoraljaujhelyen

A magyar igazság rendíthetetlen hitével harcolva elérkeztünk az október 11-ikéhez, amikor a magyar újjászületés történelmi vezérének, vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzónak katonái átléphették a trianoni határt. A sátoraljaújhelyi és az ipolysági határsorompóval egy húszesztendős gát dőlt el, olyan gát, mely akadályozta Európa tökéletes békéjének kialakulását.

A tegnapi megszállás csak *jelképe* volt annak, hogy a cseh állam elismeri igényünket a magyarlakta területekre. De túl ezen a jelképen egy másik *szimbóluma* is volt a magyar katonák bevonulásának: *az az ujjongó öröm, máramoros lelkesedés, minden korlátot áttörő felszabadultság, mellyel a Felvidék magyar népe fogadta a trianoni határt átlépő, Sátoraljaújhelyre és az Ipolyságra bevonuló magyar katonaságot. Ez a hatalmas örömláng messze fénylett, bevilágított a két évtizedes hazugságok rejtelmeibe és jelképpé növekedve mutatta, hogy így várja, ekkora lelkesedéssel áhítozza húszévi rabság, béklyózottság után a rossz békeszerződések által elszakított, de szüntelenül, olthatatlan vággyal hazakívánkozó magyarság a visszatérést Magyarországhoz.* Ez a jelkép, amit a tegnapi bevonuláson a felvidéki magyarság lelkesedése mutatott, *a magyar egység jelképe.* Azé az egységé, amelyik reménykedve, az igazság biztonságot érzetével néz a komáromi tárgyalások eredménye elé s *tántoríthatatlanul áll a magyar kormány mögött, mely ezekben a történelmi napokban, órákban kívánja eltökélt szándékkal valóra váltani a megalkuvást nem ismerő, részekre bonthatatlan, halasztást nem tűrő magyar igazságot.*

Mindent vissza! Vissza azonnal a magyarlakta területeket és önrendelkezési jogot a tótoknak és ruténeknek!

A magyar kiküldötteket kedden is viharos lelkesedés fogadta Ó-Komáromban

Ujkomárom, okt. 11. (MTI.) A magyar kiküldöttek délután kevéssel három óra után mentek át gépkocsin Ókomáromba, ahol a régi vármegyeházán kevéssel utóbb újból egybeült a magyar és csehszlovák küldöttség a tárgyalások folytatására. A hidon tul megint a nap-nap után meg-megujuló mozgalmas kép. A sürü sorokban tolongó komáromi lakosság az utvonal két oldalán helyezkedett el s **viharos éljenzéssel ünnepelte a magyar kiküldötteket. Az emberek kis nemzetiszinü zászlókat lobogtatnak, virágokat szórnak a gépkocsikra s ütemesen kiáltják: Mindent vissza!**

Amig a tárgyalások a közgyülési teremben folynak, a szakértők a szomszédos szobákban várakoznak, hogy szükség esetén rendelkezésre álljanak a bizottságoknak.

—o—

Komárom, okt. 11. A csehszlovák delegáció ellenjavaslatot dolgozott ki, amelyre vonatkozóan a prágai miniszterlanács határoz. A szerda déli plenáris ülés lesz hivatva mindkét javaslat egybevetése és alapos megvizsgálása után döntést hozni.

Hivatalos jelentés a keddi tárgyalásokról

Komárom, okt. 11. **A keddi tárgyalásokról a következő hivatalos jelentést adták ki:**

A magyar és cseh szlovák delegáció szakértői kedden, október 11-én délelőtt 9-től 12-ig közös megbeszélést folytattak. Délután 15 órakor a két delegáció plenáris ülésre jött össze, amely egy és egy negyedóráig tartott. A delegációk legközelebbi plenáris ülése szerdán déli 12 órakor lesz. Előzetesen mindkét delegáció közvetlen érintkezésbe lép saját kormányával.

Kánya és Teleki miniszterek Budapestre utaztak

Ujkomárom, okt. 11. (MTI.) **Kánya Kálmán külügyminiszter és Teleki Pál gróf kultuszminiszter kedden délután háromnegyed 6-kor gépkocsin Budapestre utazott.**

Másfélórás kihallgatáson a kormányzónál

Budapest, okt. 11. **Kánya Kálmán külügyminiszter és Teleki Pál gróf kultuszminiszter, a magyar delegáció vezetői, kedden délután 6 óra tájban Komáromból Budapestre utztak. Megérkezésük után felkeresték Imrédy Béla miniszterelnököt és kimeritően tájékoztatták a tárgyalások menetéről és az azok során felvetődött problémákról. Ennek megtörténte után féltizenegykor a miniszterelnökkel együtt kihallgatáson jelentek meg a kormányzónál, akinél másfél óra hosszat tartózodtak és jelentést tettek a komáromi tárgyalások anyagáról. A kormányzói tárgyalások után Kánya Pálmán és Teleki Pál hazamentek, a miniszterelnök pedig viszatért a miniszterelnökségi palotába s f' tatta munkáját.**

Ami a tárgyalásokat illeti, az az értesülésünk, hogy a tárgyalás szerdán kerül érdemleges állapotba, amikor a két álláspont világosan és szabatosan felvonul. A magyar delegáció rendithetetlenül és szilárdan kitart az ismeretes magyar álláspont mellett, amely *az önrendelkezési jogon s a magyarlakta területek azonnali visszaadásán alapul.* A magyar delegáció maga mögött érzi az egész ország közvéleményét s ennek tudatában a szerdai tárgyalások során ugyancsak a legnagyobb erővel fogja a magyar álláspontot képviselni.

Pozsonyi magyarok Mussolinitól kérnek segitséget

Pozsony, okt. 11. A pozsonyi főiskolai hallgatók a pozsonyi magyarság nevében táviratot intéztek a Duce-

— Éltesebb embereknél, akik gyakran fel vannak fúvódva, úgy az alhasi pangás, mint az emésztés renyheségét a természetes **Ferenc József** keserűvíz rendszerint hamar mérsékli, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást leszállítja. Kérdezze meg orvosát.

hoz. A táviratban utalnak arra, hogy a húsz éve tartó szenvedések, amelyet a Pozsonyban lakó magyarság eddig viselt, elérték tetőpontjukat. A Duce segítségét kérik. Hasson oda, hogy szenvedéseik véget érjenek. A pozsonyi magyarok a legnagyobb nyugtalansággal várják felszabadulásukat. Nem tudnak tovább szenvedni. A meg-megismétlődő atrocitások kibirhatatlanok, nemcsak férfiakat, hanem védtelen asszonyokat és gyermekeket is érnek.

Duce — így végződik a táviratot — a humanitás nevében is kérjük sürgős segítségét és szabaditson meg bennünket a csehszlovák demokrácia poklából.

Magyarország ugyanazt a jogot követeli, amit a szudétanémetek és lengyeleknek már engedélyeztek

A magyarlakta területeket vissza kell csatolni az anyaországhoz, miként az a német területeken már végrehajtották.

Ujkomárom, okt. 11. (MTI.) A külföldi sajtónak Ujkomáromban időző képviselői a magyar küldöttséghez közelálló körökből a következő felvilágositást kapták:

Magyarország állásfoglalása a területi és politikai viszonyoknak a müncheni megállapodásokon alapuló ujjárendezése kérdésében eleitől fogva világos volt és a komáromi tárgyalások során egyértelmüen kifejezésre jutott. Magyarország a csehszlotvákiai magyarság részére ugyanazt a jogot követeli, amelyet a szudétanémeteknek és lengyeleknek már engedélyeztek, vagyis egyszerü visszacsatolását azoknak a területeknek, amelyeken a magyarok alkotják a lakosság többségét. A mi felfogásunk szerint itt semmiféle további alakiságok nem szükségesek. Ezeket a területeket vissza kell csatolni az anyaországhoz, miként azt a német területeken már végrehajtották. Ez az elv — egyenlő jogok mindenki számára — magától értetődően magával hozza, hogy a viszacsatolásnak ugyanolyan módon kell megtörténnie, miként a többi területeken történt, vagyis eredeti állapotban, mindennemü berendezésel, megfelelő üzemanyaggal a vasutaknál és általában minden dologi értékre vonatkozóan. Az ujjárendezés, melynek tanui vagyunk, a népek önrendelkezési joga alapján megy végbe. Az uj rendezés csakis akkor lehet tartós és csakis akkor biztosithatja az érdekltek megnyugvását, ha az ő akaratukon és hozzájárulásukon épül fel. Magyarország ennél fogva önrendelkezési jogot nemcsak a magyarok számára követel, hanem Csehszlovákia valamennyi népe számára. A mi felfogásunk szerint, amelyet a tárgyalások folyamán a csehszlovák küldöttségnek tudomására is hoztunk, ezt a jogot legjobban népszavazás utján lehet megvalósitani. Az 1918—19-iki rendelkezés ezeket az elveket figyelmen kivül hagyta és a dolgok alakulása megmutatta ennek a megoldásnak gyarlóságát. Most tartós alapot akarunk létrehozni, amelyen valamennyien megelégedve és békében folytathatjuk épitőmunkánkat.

Gróf Eszterházy a felvidéki magyarság álláspontjáról

Gróf *Esterházy János*, a felvidéki egyesült magyar pártok vezetője Komáromban a következő nyilatkozatot tette:

— A komáromi magyar-szlovák tárgyalásokkal kapcsolatban — mondotta gróf *Esterházy János* — a felvidéki magyarság álláspontját röviden a következőkben tudnám összefoglalni:

— Leirhatatlan örömet és lelkesedést váltott ki bennünk a müncheni egyezmény, mely lehetővé teszi, hogy *Csehszlovákiának túlnyomóan magyarlakta területei haladéktalanul visszacsatoltassanak az anyaországhoz.* A mai Csonka-Magyarországon élők talán át sem tudják érezni annyira, mint mi, hogy mit jelent számunkra az, hogy visszatérhetünk Magyarországhoz, hogy végre megint urai leszünk a magunk ügyének. És ezért *a felvidéki magyarság a leghatározottabban ragaszkodik ahhoz, hogy a müncheni egyezmény alapján ezek a magyarlakta területek a legsürgősebben és maradéktalanul visszacsatoltassanak Magyarországhoz. Tudjuk és érezzük, hogy Csonka-Magyarország minden egyes polgára is ezt kívánja.*

— A felvidéki magyarság és vezetői tisztában vannak azzal, hogy a mai Szlovákia nem magyarlakta területe, amelyet szlovákok laknak, nemzeti önállóságra törekszik és ezért mi, felvidéki magyarok, akik most visszatérőben vagyunk az anyaországhoz, teljes mértékben tiszteletben kell, hogy tartsuk szlovák testvéreinknek önrendelkezési jogát.

— Ma hibás politikát folytatna az és hiú ábrándok után menne, aki a mostani komáromi tárgyalások eredményeként a Kárpátok ormára akarná tüzni a magyar nemzeti trikolórt. Éppen úgy, mint mi, magyarok, faji alapon követeljük — és erről nem mondunk le — *a Magyarországhoz való azonnali és maradéktalan visszacsatolásunkat*, mi is tiszteletben tartjuk a szlovákoknak azt az igyekezetét, hogy nemzeti önállóságukat akarják elérni.

— *Az önálló szlovák országért való szlovák küzdelmet minden hazafiasan gondolkodó magyarnak a legmesszebbmenőleg el kell ismernie*, sőt továbbmegyek: támogatnia kell. Egy önálló szlovák ország és egy független Magyarország között az ezeréves kapcsolatok folytán el tudok képzelni messzemenő politikai és gazdasági kapcsolatokat, amelyek végeredményben mindkét ország használával járnak.

— De teljesen elhibázott volna az a törekvés, amely nem magyar területek Magyarországhoz való csatolását kívánja. Éppen úgy, mint mi, magyarok, sohasem egyezhetünk bele abba, hogy összefüggő magyar területek szlovák országnál maradjanak, nem kívánhatjuk szlovák testvéreinktől sem, hogy ők belemenjenek abba, hogy szlovák területek Magyarországhoz itéltessenek a most folyó tárgyalások keretén belül. Nem tévesztjük szem elől azt, hogy itt egy évvel ezelőtt nem remélhették a csehországi magyarok, de a csonka országi magyarok sem, hogy ilyen gyorsan és kedvezően megoldást nyer ez a nehéz kérdés.

— Nincs más kivánságunk, mint az, hogy magyar testvéreink ismét Magyarországhoz tartozzanak és minden igyekezetünk arra irányul, hogy az igy megnövekedett Magyarországot erősitsük, gazdaságilag fejlesszük és boldoggá tegyük.

A légoltalmi cikkeket a Bészler és Dávid vaskereskedésben lehet beszerezni

A napokban hirt adtunk arról, hogy hol lehet beszerezni a gázvédelmi és légoltalmi cikkeket. Kimaradt közlésünkből, hogy a

Bészler és Dávid cég főnöke, vitéz dr Dávid Géza a Kereskedelmi miniszter ur 40661—938. számu rendeletével iparengedélyt kapott gázvédelmi és légoltalmi cikkek árusitására.

Vitéz dr Dávid Géza vaskereskedő c. százados már a harctéren is mint repülő megfigyelő résztvett repülő gáztámadásban és igy gyakorlatilag is ismeri a gázvédelmi eszközök hatását és alkalmazását. A mult hó folyamán itt városunkban rendezett

légoltalmi kiállitás alkalmával az ő cége volt az egyedüli, amelyik mindazon cikkekből, melyek a légvédelemmel kapcsolatosak, igen sikerült és tanulságos kiállitást rendezett s ugyancsak légoltalmi cikkekkel résztvett a TIKÁV-on is.

A Bészler és Dávid vaskereskedés szállitotta eddig a gázvédelmi és légoltalmi cikkeknek nagyrészét nagy megelégedésre Debrecen város világitási vállalatának, a Református Kollégiumnak és Gimnáziumnak, Debrecen sz. kir. város müszaki ügyosztályának és ige sok intézménynek és bérháznak. Ugyancsak egyedül vitéz dr Dávid Géza cége képviseli a Contingnit és lángmentesitő égést gátló faimpregnáló gyárat és a Magyar királyi Posta tetőrészének felmérését már eszközölte is.

Ezuton is felhivjuk a háztulajdonosokat, valamint az intézeteket, hogy az elrendelt gázvédelmi és légoltalmi cikkek beszerzését mielőbb eszközölje.

Vigszinház

A legérdekesebb szerelmi regény!

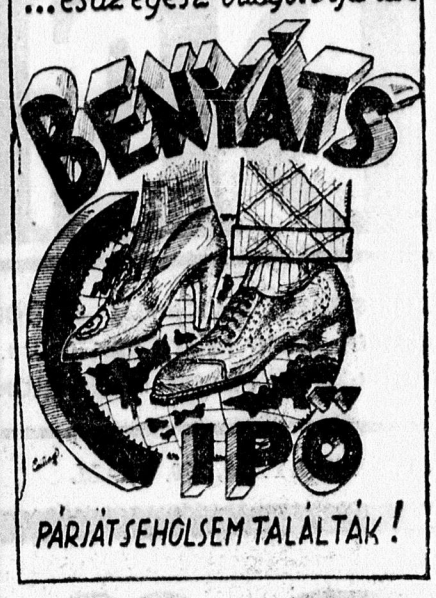
Az örökszép

LIL DAGOVER

szivhezszóló filmje:

Másodvirágzás

...és az egész világot bejárták

PÁRJÁT SEHOLSEM TALÁLTÁK!

ÖLTÖNY
MELLÉNY NÉLKÜL
SPORT vagy HOSSZÚ NADRÁGGAL
25.46

Grünfeld
uriszabóság
Kistemplom mellett.

Az egész Sátoraljaujhely ujra miénk

Örömkönnyekkel, mámoros lelkesedéssel fogadták a bevonuló honvédeket

Füzeséry őrnagy csapata virágesőben vonul be Sátoraljaujhely elszakitott részébe.

Tegnap megtörtént Sátoraljaújhely elszakított részének visszacsatolása. A honvédesapatok a lakosság nagy lelkesedése közben bevonultak a sátoraljaújhelyi kisállomás és környékére, mely eddig cseh megszálllt terület volt. A trianoni határt itt vonták meg talán a legkirívóbban és itt omlott össze legelőbb is az igazságtalan, minden jog ellenére megvont mesterséges határ.

A magyar csapatok sátoraljaújhelyi bevonulásáról alábbi tudósításunk számol be:

Sátoraljaújhelyen mindenki talpon van, valamennyi házon piros-fehér-zöld nemzeti lobogók. Az emberek nemzetiszinű kokárdákat viselnek kabátjukon. Iskolásleányok két nap óta varrták a kokárdákat és lelkesen osztogatták az uccákon.

A csehek megszüntették a forgalmi akadályokat és reggel óta mindenkit átengedtek a Ronyva hídján. A Ronyva tudvalevően az a kis folyó, melyet a csehek a békétárgyalásokon hajózható folyóvá léptették elő, csakhogy mentől több területet szakíthassanak le az ezeréves ország testéről. Nem kell most már útlevél, vizum a Ronyva hídján, *az ottmaradt csehek már reggel óta elismerték az eddig elzárt terület magyar voltát.*

A városban délelőtt úgyszólván senki sem maradt. Minden üzlet zárva, minden épkézláb ember kitódult a határra, hogy szemtanuja legyen annak a felejthetetlen jelenetnek, mikor húsz év sok keserve után ismét magyar katonák lépnek a hídra.

Ünnepi díszbe öltözött az egész város, de a nemzeti zászlók tengere hirdeti a nagy ünnepet. Ahova nem jutott zászló, ott papírból, színes szövetdarabokból rögtönöztek ünnepi díszt. A legszegényesebb kis viskón is legalább papírból nemzeti szín van.

Rengeteg virág

És mindenütt virág és virág. A késői nyárias ősz is mintha csak hozzá akart volna járulni a magyarok ünnepléséhez. Annyi virágot nyujtott, mint még egyik évben sem. Virágdíszbe borult a sátoraljaújhelyi Rákóczi ucca, amelyet derékba tört ketté a magyar-cseh határt jelző vámsorompó. Ez már hála Istennek a multé. Női kezek virággal díszitették fel a Rákóczi uccai házait, virágszőnyeg borul a hídra. Az éjjel még a sorompó karfáit, a kisvasút sínjeit is magyar színekből összeállitott virágfüzérekkel vonták be. A határsorompó előtt a Rákóczi ucca két oldalán nemzetiszinű szalagot feszitettek ki. *Ezt a szimbolikus határzárt szakitották át először, amikor a magyar katonák megindultak a régi Magyarország elszakított földjére.* A legtöbb virág azon az óriási arcképen volt, amely Horthy Miklós kormányzót ábrázolja. Ezt a nagy arcképet a híd fölé függesztették fel a lelkes sátoraljaújhelyi polgárok.

Az éjszaka eltűntek a cseh táblák

Mgyar zászló leng már a cseh vám- és rendőrőrszoba falán is. *Az éjszaka folyamán mindkettőről levették a cseh táblát. A sorompót és a beton mellvédeket ugyancsak az éjszaka piros-fehér-zöldre festették át.*

Az éjszaka talpon voltak odaát is, a csehek, akik nagy izgalommal pakkoltak. Kassa felől egész sereg személy- és teherkocsi érkezett a sátoraljaújhelyi kisállomásra. A teherkocsikat lázas gyorsasságban a legkülönbözőbb holmikkal rakták tele, ezeket a környező falvakból szekeren hozták éjjel-nappal a környező községekből és addig ládákba, zsákokba, csomagokba zsúfoltan, szuronyos

Hungária filmszinház

MA ELŐSZÖR
DOROTHY LAMOUR és RAY MILLAND
a „Dzsungelszerelem" két hősének uj slágere:

„SENORITA" –
„A legforróbb kaland"

egy mexicói szerelem története sok dallal és vidámsággal!
PARAMOUNT VILÁGHIRADÓ!
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!

Az Apollóban

MA UTOLJÁRA
SIMONE SIMON és
JAMES STEWART
gyönyörü filmje:

Hetedik menyország

Előadások: 5, 7, 9 órakor!
Jön: TARZAN!

katonák őrizete mellett az állomás körül halmozták fel. A személyvagonokban azokat a környékbeli cseh tisztviselőket szállították el, akik a Magyarországhoz visszacsatolt területen teljesítettek eddig szolgálatot.

Érdekes, hogy a cseh vasútállomás oldalára ragasztották ki elsőnek azt a piros-fehér-zöldkeretes plakátot, amelyben Borsi község, Rákóczi Ferenc most szintén felszabaduló szülőfaluja, köszönti a magyarokat.

A híd megvizsgálása

A magyar katonaság bevonulását megelőzően polgári bizottság ment át tíz órakor a Ronyva-hídon. Közigazgatási és katonai megbízottak lépték át először a határt, addigra azonban a kaszárnyákban már felsorakoztak a rohamsisakos századok, összevegyültek a frontharcosok és a leventék.

Az első katonai csapat tizenegy óra körül egy határőr árkászosztag volt, amely azért vonult fel a hídra, hogy megvizsgálja, nincs-e oda elrejtett dinamit, vagy más robbanószer.

12 órakor vonultak be a magyar csapatok

Sátoraljaújhely, október 11. A kisállomásra és a környékre déli 12 órakor vonultak be a magyar csapatok.

A birtokbavétel a határtól kb. egy km. mélységben és két km. szélességben történt.

A csapatok bevonulása mámoros lelkesedés közepette és óriási tömeg jelenlétében ment végbe. A sátoraljaújhelyi Rákóczi uccán, amely a határúthoz vezet, *mintegy 15 ezer főnyi lelkes tömeg gyült egybe zenekarral, zászlók százaival.* Majdnem mindenki virágcsokrot tartott a kezében. Az ünneplő közönség soraiban ott voltak az összes sátoraljaújhelyi hivatalok és vállalatok tisztviselői, élükön *Fáy István* főispánnal, *Bornemisza Miklós* alispánnal, *Lukács Béla* miskolci főispán vezetésével Miskolcról népes küldöttség jelent meg. Ott voltak a sárospataki főiskola növendékei, cserkészek, MOVE alakulatok és messze környékről egybesereglett férfiak, nők és gyerekek minden társadalmi rétegből. *Délelőtt 10 órakor a magyar és cseh katonai parancsnokok találkoztak a határhídon, ahol a csehek jegyzőkönyv szerint átadták a kisállomást és környékét, amelynek területén kb. 50 nagyobb épület van. Délelőtt 11 órakor két árkászraj ment át a megszállandó területre, bejárta a környéket s megállapították, hogy semmiféle műszaki veszély nincs.*

A kisállomás összes épületei már tegnap dél óta magyar zászlódíszben úsztak.

A magyar rendőrség háromnegyed 12 órakor vette át a csehektől a kisállomás rendfenntartását. Tizenkét órakor megszólaltak a sátoraljaújhelyi harangok és a híd két oldalán hatalmas tömegbe felszaporodott mintegy 20 ezer főnyi lelkes közönség elénekelte a magyar Himnuszt és a Hiszekegyet, majd Nagy-Magyarországot és Horthy Miklóst éltették, miközben bevonult az első határbiztosító század, amelyet Füzesséry István őrnagy vezetett.

A magyar katonákat a tömeg virágesővel árasztotta el. A lelkesedés nem ismert határt.

Örömkönnyek

A katonazenekar rázendít a Himnuszra, amikor a század — vá-

Örömkönnyektől ázott arcok

logatottan szép magyar legények — megérkezik a hídhoz.

Ezek azok a pillanatok, amelyek a nemzedékek életében feledhetetlenek. Kezében csokorral, fejét lehajtva áll a hídon özv. gróf *Széchenyi Wolkenstein Ernőné*. Csendesen sír. De könnyek gördülnek le kemény férfiarcokon is. Remegnek az ajkak, alig tudják énekelni a magyar imádságot.

Virágeső a magyar katonákra

Vége a Himnusznak, a magyar Hiszekegy-nek, éles parancsszó, *a túloldalról is eltűnik a sorompó és Horthy Miklós kormányzó virággal körülvett arcképe alatt áthalad Füzesséry őrnagy, utána katonái. Három hófehér magyarruhás, pártás leány feldíszíti a parancsnokló tiszt lovát. Egymásután ugranak elő jobbról és balról a leányok, virággal árasztják el a katonasapkákat és zubbonyokat.*

Át dübörög a század a hídon, a második sorompóhoz ér, ahol a környékbeli magyarok várakoznak zászlók alatt. Felharsan az éljen. *Fáy* főispán először kiáltja:

— *Éljen Horthy Miklós!*

Zúg az éljen, elfojtja a harangszót is. Állandó éljenzés kalaplengetés közepette vonulnak át a magyar katonák a hídon, miközben a

gimnázista cserkészek vonultak be elsőnek.

A laktanyára tegnap még a cseh csendőrök jelenlétében tűzték ki a magyar lobogót.

A határszéli magyarság örömmámorban úszik.

Mindenütt leírhatatlan boldog és örvendező magyarokat látunk, amint éltetik Magyarországot, a kormányzót és a magyar Himnuszt éneklik.

A távolabb fekvő, még cseh megszállás alatt levő községek házain is magyar nemzetiszínű lobogók lengenek.

Egy debreceni szemtanu a sátoraljaujhelyi bevonulásról

A sátoraljaújhelyi örömünnepről egy debreceni szemtanu a következőket mondotta el:

— A területek átadását Sátoraljaújhelyen hétfőn délre 12 órára tervezték eredetileg. Erre az időpontra már mind a két oldalon hatalmas tömeg gyült össze. A megszállott területről magyar nemzetiszínű lobogókkal jöttek a határig, sőt nagyon sokan átszöktek és aztán innen mentek vissza később a felszabadult területre.

— Érdekes oka volt annak, hogy a területet nem adták át hétfőn. *A csehek olyan gyorsan menekültek el az átadásra jelölt területről, hogy két nagy emeletes házból semmit el nem vittek.* Bútorok és minden ingóságuk ott maradt. Megegyezés történt, hogy a békés elvonulást biztosítják és ezért kedden adták a területet.

— Kedden délben tizenkét óra egyikük fel is tűzte a nemzetiszínű zászlót a cseh őrbódéra, a cseh katonák már nem bántották a magyar zászlót.

Ipolyság diadalkapuval várta a bevonuló honvédeket

Drégelypalánk, okt. 11. Az öröm mámorban uszó Ipolyság városa **fellobogózva, magyar zászlóerdőben várja a bevonuló első magyar honvédeket.** Hétfőn egész nap építették a diadalkaput és a lakosság százai jöttek át eddig is magyar területen levő Hont községba, hogy magyar nemzeti jelvényeket és zászlókat vásároljanak. Sáska György balassagyarmati főszolgabíró saját költségén 15 darab nemzetiszínű lobogót vásárolt és

a nézőtéren... a színpadon...

távolban, az új ideiglenes határon túl megállnak a cseh határőrök.

Félegykor a város ünnepel. Öreg urak tolonganak a sokaságban és ifjonti igyekezettel szinte könyökkel törnek utat előre, hogy közelről láthassák azokat a házakat, amelyeket húsz év előttről olyan jól ismernek. Valahol egy kalapács dübörög: a cseh határkorlátot veszik le. A vámházról is leemelik a lámpát, amelyen nagy betűkkel állott: Colny Urad. Szinte másodpercek alatt a »cseh« Sátoraljaújhely nemzeti színekbe öltözött. Bár a határsorompón, amelyet még tegnap magyar színekre festettek át a magyar érzelmű iparosok, az óriási lakosság még nem léphetett át, *a sátoraljaújhelyi oldalon összegyülekezett hatalmas tömeg átözönlött a Ronyva-patakon és elárasztotta a kisállomást, valamint az ottani gyártelep környékét.*

Beláthatatlan tömeg hullámzott a Borsi község felé vezető országúton is és lelkesen éltette Magyarországot.

Az örömmámorban úszó tömeg állandóan kiáltozta:

— *Vissza, vissza, mindent vissza! Pozsonyt vissza, Kassát vissza!*

A cseh feliratokat tartalmazó táblákat a fiatalság azonnal letépte.

A hatalmas új cseh rendőri laktanyába a sátoraljaújhelyi előtt hatalmas tábor verődött össze. A cseh részről még távolabbi idegen falvak lakosai is odagyűltek. A prefektus megengedte, hogy délután két óráig, amíg az ünnepség tart, ott legyenek a felszabadult részen, amely 12 órától kezdve már megszűnt cseh terület lenni és ismét magyar föld lett.

— *Tizenkét órakor megtörtént a szabályos átadás. Megindult a díszszázad a Rákóczi-induló hangjai mellett át a hídon a felszabadult területre.*

— Akik a volt »cseh« oldalon voltak, örömrivalgásban törtek ki. A nép már megelőzőleg nekiesett a cseh feliratoknak, azokat letépték, a cseh cégtáblákat letördelték, boldog örömmámorban a nyomát is eltüntették mindennek, ami csak emlékeztetett is arra, hogy itt a csehek voltak az urak.

— A parkban volt felállítva Stefanic cseh tábornok szobra, amelyet az ottlakók leromboltak, a szobrot összetörték és a darabjait szétdobálták.

— A sorompókat már az éjszaka minden engedélykérés nélkül piros-fehér-zöldre festették. A megszállott területről jöttek szünet nélkül kiáltozták a magyarok felé, hogy őket is szabadítsák meg, Kassát, Pozsonyt, az egész Felvidéket.

— Már hétfőn felfokozódott a lelkesedés. A cseh részről magyar zászlókkal jöttek ki az emberek és még hétfőn Hontra utazott, hogy a zászlókat Ipolyságra juttassa. A zászlókat a Felvidéki Egyesült Magyar Párt ipolysági képviselője, Salkovszky Jenő vette át és köszönte meg a város nevében. Ezenkívül természetszerüen még számos nemzeti zászlót adtak át az ipolyságiaknak.

Az Ipoly partján minden lobogó diszben áll. A magyar oldalon ünneplőbe öltözött, meghatódott tömegek nézik szemben a jezsuita templom kettős tornyát, amelynek harangja messzehangzóan jelzi, hogy Ipolyság nagyközség husz év után felszabadult. A torony csucsán magyar nemzetiszínü lobogót táncoltat a szél és a reggeli órákban, mint egy jelre, már minden középületen, magánházon megjelenik a piros-fehé-zöld zászló.

Reggel hat órakor cseh katonai küldöttség jelent meg a határon és hivatalosan is átadták a magyar vámházat. A hivatali helyiségekben minden ingóságról leltárt vettek fel, aztán szalutáltak és kivonultak.

A délelőtti órákban már egész Ipolyság ünnepi hangulatban várja a történelmi pillanatot.

A nép az uccákon tolong, de az üzletek zárva maradtak. A kirakatokban mindenütt piros-fehér-zöld zászló, szalag és Horthy Miklós kormányzó arcképe.

—o—

Legyen úgy, mint régen volt!

CSOKONAI SZIMÁZ

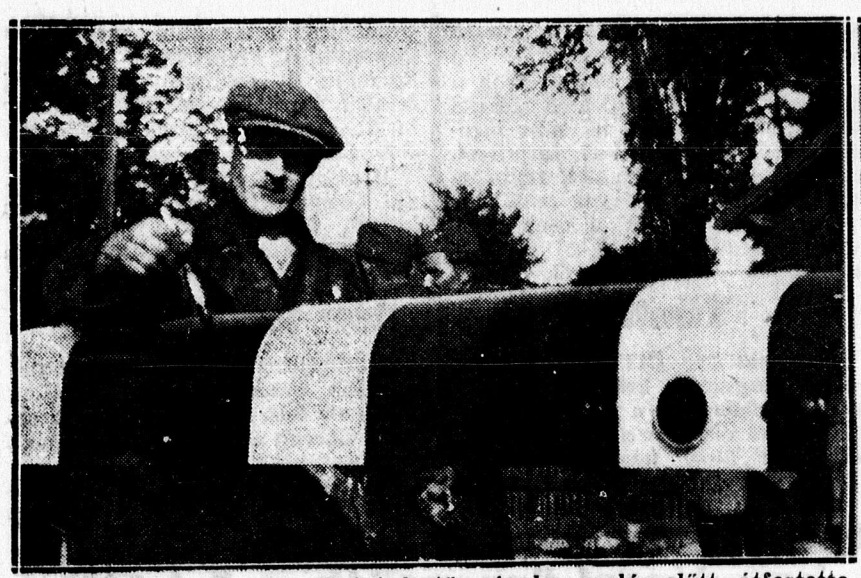
Képek a sátoraljaujhelyi bevonulásról

Megnyilik a határsorompó Sátoraljaujhelyen.

Díszruhás magyar hajduk tartják a nemzetiszínű szalagot, melyek a leomló határt jelképezik.

Egy hazafias sátoraljaujhelyi festő még bevonulás előtt átfestette a határsorompót nemzetiszinre.

A bevonulás előtt a határsorompó tulsó oldalán táborisapkás cseh rendőrök vannak.

Határtalan lelkesedés fogadta a felszabadított Ipolyságban a bevonuló csapatokat

Örömükben siró férfiak és nők, diadalkapu, szakadatlan ünneplés, virágbaboritott magyar katonák — Mámorosan ujongó tömeg

Ipolyság, október 11. A húsz évvel ezelőtt bekövetkezett összeomlás és az azt szentesítő trianoni békeszerződés a Felvidéket és vele együtt Ipolyságot is elszakította Magyarországtól. Húsz év után ma bekövetkezett a történelmi pillanat, amely visszahozta hozzánk Hont vármegye székhelyét, a színmagyar lakosságú Ipolyságot. A cseh határhoz közelfekvő Nagyoroszi, Drégelypalánk, Ipolyhont községek lakossága már a kora reggeli órákban megindult Ipolyság felé, hogy együtt örüljön a város lakosságával felszabadulási ünnepén. Délelőtt 11 órakor érkezett meg a magyar sajtó társasgépkocsija a határra. A határnál a váci kerékpáros zászlóalj várakozott déli 12 óráig, a formai átadás pillanatáig. Az egybegyűlt határszéli magyarok mámoros lelkesedéssel ünnepelték a magyar katonákat és elkeseredésük, húszéves sanyargatásuk fájdalma a cseh címert viselő határsorompók felé fordult.

Pozdorjává törik a határsorompót

A határsorompó pillanatok alatt kizuhant betonágyából és az útszéli árokba fordult, a rajta levő cseh állami címer pozdorjává zúzódott. Lassan elérkezett a déli 12 óra. Vitéz *Szombathy Pál* alezredes, a váci Damjanich János első kerékpáros zászlóalj parancsnoka odalépett segédtisztje, *Bittay István* százados kíséretében a cseh részen szolgálatot teljesítő századoshoz, aki ekkor átadta a határvonalat, majd gépkocsiba ülve elrobogott.

A kerékpáros zászlóalj katonái alig látszottak ki a sok virágból

A kerékpáros zászlóalj nyomban megindult az Ipolyság felé vezető országúton, ahol végeláthatatlan tömegekben éljenzett, lelkesedett a környékbeli falvak és Ipolyság felszabadult népe. *Az ujságírók gépkocsijáról a nemzetiszínű kokárdák ezreit szórták a lelkesedés örömében síró férfiak és nők közé, akik boldogan tűzték ki a kokárdákat.* Szüntelenül kiáltozták:

— *Vissza, vissza, mindent vissza! Pozsonyt vissza, Kassát vissza!*

E kiáltások és szakadatlan ünneplés között érkezett a kerékpáros zászlóalj az Ipolyság főterére, amelyet a cseh uralom alatt Masaryk térnek hívtak. *Itt tolongott, éljenzett, lelkesedett az egész város lakossága. Minden házon magyar zászló lengett, magyar színek voltak, az ablakokon és virág, virág mindenfelé. A város bejáratánál hatalmas diadalkapu fogadta a bevonuló csapatokat, piros és fehér élővirágokkal halmozták el a katonákat. A kerékpáros zászlóalj kemény magyar katonái és kerékpárjai alig látszottak ki a sok virágcsokortól és az utat is virágszőnyeg borította.*

15 ezer magyar sirva, zokogva énekli a Himnuszt

Ipolyság főtere felejthetetlen színteret nyujtott. Magyarruhás asszonyok, leányok, a tanulóifjúság határtalan lelkesedése és örömujjongása egyre fokozódott a város főterén. A lelkesedés és ünneplés az extázisig fokozódott akkor, amikor *félkettőkor megérkezett vitéz Padusitzky Alfréd ezredes, a budapesti Mária Terézia 1. honvéd gálogezred parancsnoka, hogy átvegye a várost. Néhány perc mulva vitéz nagybaczoni Nagy Vilmos altábornagy, budapesti vdd. parancsnok érkezett meg.*

A bevonuló gyalogezred csapatai élén a budapesti honvédzenekar haladt. Egyik tüzes katonanóta a másikat követte. *Amikor a csapatok elhelyezkedtek, a zenekarban felhangzott a magyar Hiszekegy, majd utána a Himnusz, amelyet több mint 15 ezer főnyi tömeg sirva, zokogva énekelt, elfeledve húsz esztendő minden keserűségét.* Amikor a Himnusz utolsó akkordjai elhangzottak, újból leírhatatlan lelkesedésbe tört ki az ujjongó tömeg. *Éljen a hadsereg! Éljen Horthy Miklós! Éljen Kánya! Duce, Duce! Éljen Hitler!* Majd ütemesen:

— *Vissza, vissza, mindent vissza! Pozsonyt vissza! Kassát vissza!*

— kiáltozta a tömeg. *Padusitzky Alfréd* ezredes lováról leszállva tisztjei kíséretében felment a városháza zászlódíszben álló erkélyére s fogadta vitéz *Szombathy* alezredes jelentését.

Lelkes beszédek az ünnepélyes bevonuláskor

Ezután dr *Salkovszky Jenő* volt cseh tartománygyűlési képviselő mondott beszédet s az ezredes felé fordulva ezeket mondta:

— Vitéz Ezredes Úr! Dicső magyar katonák! Szeretett magyar testvéreim!

— *Örömtől kicsorduló szívvel, meleg szeretettel köszöntöm a Felsőmagyarországi Magyar Nemzeti Tanács és a felsőmagyarországi magyar pártok nevében a közénk bevonuló dicső magyar katonaságot.* A mi városunknak jutott az a szerencse, hogy első azok között, amely felszabadult az idegen járom alól. *A bizalom és remény mindig élt szívünkben, bíztunk a magyarok Istenében, bíztunk a magyar nép igazságában és feltámadásában. Ebben az ünnepélyes órában elfogódottá válunk, hatalmába kerít az elérzékenyedés, olyanok vagyunk, mint a gyermek, aki hosszú távollét után hazatér.* Szeretnénk magunkhoz ölelni minden magyart. Ez a húsz év azonban legyen tanulság mindnyájunknak, széthúzás, osztálygőg és félrevezetett munkásság és osztályharc tette tönkre a régi Magyarországot. Ennek meg kell szűnnie. *Nem ismerek különbséget magyar és magyar között, csak abban a vonatkozásban, hogy ki dolgozik többet a hazának s a hazáért. Ki kell építeni az osztályok feletti társadalmat, mert csak ez ad igazi jogot és kenyeret.* Ezredes Úr! Dicső honvédsereg! A 48-as honvédek, Bem apó és a vörössapkások utódjai! *Szeretettel köszöntlek az ipolyságiak nevében, Isten hozott mindnyájatokat, Isten éltesse a szép Nagy-Magyarországot!*

Ezután **Zanoletti József a város bírája beszélt.** Nagy hitünk nem volt hiábavaló — mondotta. — **Az Isten visszavezetett oda, ahonnan husz évvel ezelőtt durva kezek letéptek bennünket; áldott magyar hazánk meleg puha kebeléről. Az első felszabaditott magyar város nevében igaz szivvel köszöntöm a magyar királyi honvédséget és oltalmába ajánlom ezt a várost. Isten éltessen valamennyieteket!**

Borovens István a felvidéki **magyar munkáspárt** nevében üdvözölte a magyar honvédséget. Megígérte, hogy a nemzeti érzelmű munkásság mindig azért fog dolgozni, hogy nagyobb és boldogabb legyen Magyarország.

Hornyák Ágnes a magyar ifjuság nevében beszélt. Hálásak vagyunk szüleinknek, — mondotta — hogy **husz évi elnyomás alatt csak magyaroknak neveltek.**

A kormányzó és a miniszterelnök lelkes üdvözlése

Utána **Okolicsányi** Annával együtt **szép virágcsokrot nyujtott át az ezredesnek.** Ezután **Salkovszky** Jenő a következőket mondta:

— **Ebben az ünnepélyes pillanatban első gondolatunk Magyarország kormányzója (hosszantartó lelkes éljenzés), nagybányai vitéz Horthy Miklós kormányzó ur felé száll,** aki atyai gondviseléssel, bölcs előrelátásával és dicső katonai tehetséggel megszerezte nekünk ezt a földet. Indiványozom, hogy az alábbi táviratot küldjük el:

Főméltóságu vitéz **nagybányai Horthy Miklós** kormányzó urnak, Budapest. Ebben a magasztos pillanatban, amelyet igazán csak mi, két hoszu évtized elnyomottai tudunk átérezni, boldogságtól mámoros lélekkel üdvözöljük Magyarország kormányzóját és Isten áldását kérjük országépitő munkájához.

„Vitéz **Imrédy Béla** miniszterelnök urnak, Budapest. Ipolyság város lakossága határtalan lelkesedéssel élvezi azt a történelmi pillanatot, amikor husz esztendős szenvedés után visszakerült az anyaállamhoz, amelytől a kegyetlen trianoni békeparancs két évtizeddel ezelőtt elszakitotta. Ebből az alkalomból az ipolysági Magyar Nemzeti Tanács boldog örömmel üdvözli **Miniszterelnök Urat.**"

Táviratot küldtek még **Kánya** Kálmán külügyminiszternek és **Jaros** Andornak.

Ezután vitéz **nagybaconi Nagy** Vilmos altábornagy vdd. parancsnok válaszolt az üdvözlésekre.

— **Szeretettel üdvözlöm ebben a városban élő magyar testvéreimet** — mondotta. — **Kérem, fogadják ezeket a magyar harcosokat azzal a szeretettel, amilyen lelkesedéssel vonultak be ők ide erre a földre, amely ezer év óta mindig a mienk volt. Azzal a fogadalommal s azzal a bizalommal folytatjuk ezt a munkát, hogy nemsokára elérkezik az a pillanat, amikor ott állunk azon a földön is, amely ezer év óta minket megillet és a miénk volt.**

Az altábornagy ezután arra kért mindenkit, hogy a közigazgatás folyamatának megindulásáig lelkes szeretettel és bizalommal forduljanak panaszaikkal és bajaikkal a katonai hatóságokhoz. Az altábornagy beszéde után ujra felhangzott a Himnusz és az óriási tömeg sírva elénekelte a Magyar Nemzeti Imádságot.

Az ipolysági bevonulásnak kegyeletes része volt, amikor a nemzeti lobogók között az egykori háromszázas honvédgyalogezred 403. zászlóaljának Szűz Mária zászlóalja is feltűnt, amely ott volt az 1916. évi diadalmas rarencei, oknai és tokorouci csatákban is.

Népszavazást!

Budapest, okt. 11. A szlovenszkói kiüldözöttek Budapesten a Faluszövetség nagytermében hétfőn este nagygyülést tartottak. Ezen a következő határozati javaslatot fogadták el:

— Mi nemzetünkhöz hű szlovákok, akiket húszéves cseh önkényuralom szülőföldünkről kiüldözött és akik hontalanságunkban Magyarországon élő testvéreink vendégszeretetét élvezzük, nem szüntünk meg húsz év óta tiltakozni Massaryk és Benes által kitalált csehszlovák nemzetegység ellen. A hazugságok huszéves rágalma megdőlt. Itt az ideje, hogy a szlovák nép szabadon dönthessen sorsa, jövője felett. Nem engedheti magát ujra félrevezettetni és ujra cseh járomba hajtani fejét. Szabad néphez méltóan, szabadon akarunk rendelkezni önmagunkkal. Ezért önrendelkezési jogot, annak alapján népszavazást, népszavazást, **népszavazást követelünk** népünk számára. Azt a népszavazást, amelyet még 1918-ban a Wilsoni elvek biztosítottak számunkra, de amelytől a cseh brutalitás, a cseh erőszak húsz évig megfosztott.

A nagygyűlés bizalommal fordul a müncheni megegyezést aláíró nagyhatalmakhoz, azok kormányaihoz. Kérő szóval fordulunk hozzájuk, hogy a szlovák nép számára az önrendelkezést biztosítsák. A nagygyűlés ecélból sürgönyileg fordul a nagyhatalmakhoz s a szlovák földdel szomszédos hatalmakhoz, legelsősorban a testvér Lengyelországhoz és Magyarországhoz hogy e harcunkban mellénk álljanak.

Hlinka gárda

Prága, okt. 11. Az autonomista szlovák néppárt Szlovákia belső rendjének fenntartására „Hlinka gárda" névvel, védelmi szervezetet létesitett.

Összeült az első szlovák minisztertanács

Pozsony, október 11. A szlovák minisztertanács hétfőn este 8 órakor tartotta első ülését. A minisztertanács tudomásul vette a prágai kormánynak azt a rendeletét, amelyben a prágai minisztertanács október 7-én közölte, hogy szlovák ügyekben az illetékességet a szlovák kormánynak adja át. Az egyes miniszteriumok megalakultak, a miniszterelnökséget és a belügyminisztériumot a kormányzósági palotában, az igazságügyi, népjóléti és egészségügyi minisztériumot a törvényszék épületében, a közoktatásügyi minisztériumot az államvasut igazgatóságának palotájában és a kereskedelmi minisztériumot a közmunkaügyi minisztérium épületében helyezték el. Az „Uradne Noviny" lett a szlovák kormány hivatalos lapja.

A továbbiakban elhatározta a minisztertanács, hogy a szlovák kormány tagjai a prágai központi minisztertanácson is résztvesznek. Ezenkivül egy magyar és egy német nemzetiségi osztályt is létesitenek; ezek képviselik majd e két népcsoport érdekeit Szlovákiában. A szlovák minisztertanács minden hétfőn összeül.

Prága, okt. 11. Tuka Béla professzort, Hlinka András hivét szlovák gárda szervezése miatt, mint ismeretes, annakidején 15 évi fegyházra itélték. Tuka professzort most a prágai kormány a szlovák néppárt kérésére szabadlábra helyezte.

Három kormány müködik

Prága, okt. 11. Az eddigi csehszlovák állam területén **már három kormány működik, Prágában a cseh kormány, Pozsonyban a tót kormány és Ungvárott a ruszin kormány.**

Egymást érik a tárgyalások a három kormány között. A prágai kormány Berlinnel is már bizonyos megállapodásokat létesitett, elsősorban olyan üzemek fenntartása érdekében, melyek csak úgy tudnak működni, ha a cseh területen maradt üzemekkel együtt működnek. Ugy tudják, hogy Chvalkovszky külügyminiszter, miután most már a német csapatok befejezték a szudéta területek megszállását, haladéktalanul Berlinbe utazik **további cseh-német kapcsolatok kiépitésére.** A cseh kormány a csehszlovák nemzeti bank két főtisztviselőjét Berlinbe küldte, hogy pénzügyi kérdések felől tárgyaljon.

Miután a két legfőbb vasuti vonal német, illetve lengyel kézbe került, a Pozsonyba, illetve Kassára vezető utak menetrendjét is meg kellett változtatni.

Tüntetések a rutén földön

Varsó, okt. 11. (MTI). A Gazetta Polska Ungvárról keltezett hiradás szerint Párkánynak, a ruszinföld kormányzójává cseh részről történt kinevezése az itteni lakosság körében nagy felháborodást keltett. A ruszinföld több községében demonstrációk voltak s a cseh hatóságoknak csak nehezen sikerült a tüntetéseket elfojtani.

A Csokonai szinházban mámoros lelkesedéssel ünnepelték a Felvidék magyarjait s a magyar hadsereg bevonulását Ipolyságba és Sátoraljaujhely megszállott részébe

Kedden este ünnepi díszbe öltözött a Csokonai Szinház. A bejáratnál zászlók lobogtak, az előcsarnokot is nemzeti lobogó fonta körül.

A közönség sűrű sorokban vonult a szinházhoz, mert látni akarta nemcsak a pompás előadást, hanem azokat a **felvidéki magyar testvéreket is,** akik átjöttek hozzánk, hogy velünk együtt legyenek a Felvidékért indulásunkban. Az előadás kezdete előtt a függöny felgördült, a színpadon két oldalt a **„Legyen úgy, mint régen volt"** szereplői sorakoztak fel. Középen pedig két magyar legény állt a reflektorok fényében. A közönség a felvidéki magyar legényeket zúgó tapsorkánnal köszöntötte s az ünneplés csillapultával előlépett **Halasy Mariska** és keresetlen szavakkal köszöntötte a felvidéki magyarokat. **Halasy Mariska** üdvözlő szavaira ismét megujult a taps, a felvidéki magyar legények meghatódva, szemükben könnyel álltak az ünneplést és egy meghajlással, melyben benne volt szívük remegése, a meghatódás, melyet az őket körülvevő szeretet váltott ki, köszönték meg a közönség szives, meleg ünneplését.

Halasy Mariska az üdvözlő szavak után rövid beszédet mondott:

— Uram Isten! Miért türted azt, hogy húsz esztendeig szenvedjen, sinylődjön egy rab országrész. Te tudod Uram, miért engedted ezt. **De most az Ipolyságban és Sátoraljaujhtly lezárt határán átlépett a magyar honvédsereg.**

Halasy Mariska tovább nem tudta folytatni szavait, mert a közönség szinte mámoros tombolással tapsolta, éljenezte a magyar hadsereget.

A színpad közepén álló felvidéki magyar legények erre a tomboló s minden szivet egybekapcsoló **ünneplésre összenéztek és szinte sirva fakadtak.** Látszott arcukon, hogy szoritják vissza a sirást, a boldog sirást, mely kitörni készült belőlük most, amikor eggyé forrt a magyar a magyarral nagy szent akaratban. Az egyik legénynek megmozdult a szája, **ő is kiáltani akart, de a sirás elfojtotta szavát** s arca elé emelte fél karját, hogy leplezze a mély meghatódást, mely teljesen hatalmába kerítette a Csokonai Szinház színpadán, hol feléje áramlott a lángoló szeretet le nem irható, szivből fakadó megnyilvánulása.

Halasy Mariska szünet után tudta csak folytatni szavait:

— Köszönöm neked Istenem, hogy **megértünk egy új magyar honfoglalást** Uram Isten, te látsz a szivekbe, te tudod mi jár nekünk. Add meg nekünk Istenünk! Ámen.

Halasy Mariska az utolsó szókat imára kulcsolt kézzel, könnyes szemekkel mondotta el. A közönség és a szinpad népe néma csendben hallgatta Halasy Mariska szivbemarkoló szavait melynek elhangzása után felharsant a zenekarból a Himnusz és a közönség együtt énekelte a magyarok imáját a szintársulat tagjaival, a felvidéki magyar legényekkel s harsogott a magyar zászlódiszes nézőtéren:

— **Isten áldd meg a magyart!**

—o—

Gróf Bethlen István a miniszterelnöknél

Budapest, október 11. Tegnap délelőtt a miniszterelnökségen megjelent *Reményi-Schneller Lajos* pénzügyminiszter és pénzügypolitikai kérdésekről hosszabb tanácskozást folytatott *Imrédy Béla* miniszterelnökkel. A tanácskozásokba később bekapcsolódott *Baranyai Lipót*, a Magyar Nemzeti Bank elnöke is.

Tizenegy órakor *Bobkowski* lengyel miniszter tett udvariassági látogatást *Imrédy Béla* miniszterelnöknél, a lengyel követség tanácsosának kíséretében.

A déli órákban gróf *Bethlen István* kereste fel Imrédy Béla miniszterelnököt és hosszabb megbeszélést folytatott vele.

11. hajduezred ezrednapja a Stadionban szombaton délelőtt 10 órakor

A m. kir. „Bocskay István" 11. hajduezred tradicionális ezrednapját, tekintettel a rendkivüli helyzetre, október hó 15-én, szombaton délelőtt 10 órai kezdettel, táborszerüen a nagyerdei stadionban tartja meg.

Ez uton kéri az ünnepélyt rendező ezred parancsnoksága a volt 39-es és 3-as honvéd bajtársakat, valamint Debrecen város hazafiasan érző közönségét, hogy a komoly időknek megfelelően együttérzésének kifejezésére minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

Az ezredparancsnokság külön meghivókat az ünnepélyre nem bocsájt ki. Belépés dijtalan.

A német sajtó a magyar területi követelésekről

Pozsony—Nyitra—Losonc—Kassa—Ungvár—Munkács

Berlin, október 11. A hivatalos *Völkischer Beobachter* komáromi tudósítója egyelőre csak rövidebb tudósításban tájékoztatja olvasóit. A lap legelsősorban a magyar határkívánságokról informálja a közvéleményt éspedig olyan formában, hogy *új demarkációs vonalként Pozsonyt, Nyitrát, Losoncot, Kassát, Ungvárt és Munkácsot jelölik meg.* A magyar kormány kiküldöttei — irja tovább a lap — *az e pontokon felül eső területek sorsáról népszavazással kívánnak dönteni.*

A Völkischer Beobachter mai száma a lap prágai tudósítójának jelentését is közli a magyar-cseh tárgyalásokról és ez a prágai tudósítás is azt hangsúlyozza ki, hogy a magyar-cseh tárgyalások a kibékülés jegyében folynak és éppen ezért adott esetben a kisebbségek kicseréléséről is szó lehet.

A *Deutsche Allgemeine Zeitung* azt emeli ki cikkében, hogy a magyar kívánságokat a prágai kormány elvileg elfogadta. Nehézségek — jelenti a lap tudósítója — már kizárólag a települési területek pontos elhatárolásában mutatkoznak. A magyar delegáció munkájáról az a benyomásom, hogy a magyarok a tárgyalások mielőbbi lezárását óhajtják kisürgetni. A lap ezután *méltatja Sátoraljaújhely visszaadásának jelentőségét és megállapítja, hogy ez a vasúti gócpont Szlovákia és Ruszinszkó egyik legfontosabb pontja.*

A *Deutsche Allgemeine Zeitung* megszólaltatja párisi tudósítóját is, akinek igen figyelemreméltó cikkéből az tünik ki, hogy Párisban, úgylátszik, túlságosan vérmes fantáziával látják a magyar-cseh tárgyalások várható eredményét, mert *Párisban abból a tényből, hogy magyar és lengyel részről közös határt óhajtanak, francia körök azt a következtetést vonják le, hogy a magyar-lengyel együttműködés esetén egy további magyar-lengyel-román blokk is előállhat*, amely azután a már szétesett kisantantot pótolhatja Franciaország számára. Ami a magyar-lengyel közös határt illeti, a »Deutsche Allgemeine Zeitung« szerint a francia fővárosban erre vonatkozólag még megoszlanak a vélemények. A nacionalista körök ezt a tervet helyeslik, míg a hivatalos körök egyelőre tartózkodó magatartást tanusítanak.

Feltűnő az a tudósítás is, amely az Anschluss befejezésével kapcsolatban beszámol *a Pozsonnyal szemben fekvő Engerau (Pozsonyligetfalu) elfoglalásáról és arról, hogy Ligetfalu lakossága magyar zászlókat tűzött ki, amikor a német csapatok bevonultak.*

A Német Mérnök-Egylet igazgatójának látogatása Debrecenben

Dr *H. Kölzow*, aki a hazai műszaki körökben is általánosan ismert V. D. I., a német mérnök-egylet igazgatója Debrecenbe érkezik a Magyar Mérnök és Építész Egylet, valamint a Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége vezetőségének kíséretében. Az előkelő vendég Budapesten a Mérnök-Egyletben és dr *Magyary Zoltánnak*, a közigazgatás racionalizálása kiváló szakértőjének tanszékén tartott előadást. A német vendég, aki hivatali állásánál és multjánál fogva nagy látókörből ismeri a mérnökök szakbeli és társadalmi helyzetét Németországban, Debrecenben is előadást fog tartani október hó 12-én, szerdán este 18 órakor a Déri-múzeum előadótermében »A mérnök szerepe a modern államban és a mai kultúrában« címmel. Az előadó a mai mérnököknek a közigazgatásban való fontos szerepére is ki fog térni.

Az előadás rendezősége ezúton is felkéri az érdeklődőket, hogy az előadáson és utána az Arany Bikában tartandó társasvacsorán minél számosabban megjelenni szíveskedjenek.

A vendégek szerdán délben érkeznek Debrecenbe, délután a város nevezetességeit tekintik meg a városi műszaki ügyosztály vezetésével, csütörtökön reggel pedig a Hortobágy érintésével folytatják útjukat a Mátrába.

— *Kolozsváron megjelent a rendelet*, mely hatályon kívül helyezi azt az előbbi rendelkezést, amely szerint az italmérési engedélyek kiadását a román nyelvben való jártassághoz kötik.

SZINHÁZ

A szinház műsora:

Szerdán: **Legyen úgy, mint régen volt, — POGÁNY MARGITTAL.**

Csütörtökön: **Legyen úgy, mint régen volt: BAKÓ BABÁVAL.**

—o—

A szinházi iroda jelenti:

Holnaptól, szerda estétől kezdve a

Legyen úgy, mint régen volt

nagysikert aratott operettben

TAMARA

szerepét

POGÁNY MARGIT

és

BAKÓ BABA

felváltva játszák. **Bakó Baba** beugrott erre a szerepre, de nagyszerüen játszott és döntő sikert aratott. Éppen ezért az igazgatóság **Pogány Margit** felgyógyulása után sem veszi el Bakó Babától ezt a szerepet, hanem a két müvésznő felváltva játsza. Arra a kérdésre, hogy

MEDDIG MEGY a

Legyen úgy, mint régen volt,

e pillanatban nincs válasz, mert a teltházak, — tehát maga a közönség dirigálja a szinházi müsort.

Amellett, hogy a szinház boldogan teljesiti a közönség megnyilvánult kivánságát és sorozatosan adja az egyik legmagyarosabb operettet,

a TÁRSULAT ERŐSEN KÉSZÜL az utóbbi évek egyik legnagyobb **sikert aratott darabjára**, melynek cime:

Nincsenek véletlenek.

Ez megint olyan szindarab, amelyről nem kell semmit mondani, hiszen Budapesten az előző idényből átjött a siker és folytatólagosan sorozatosan megy a darab Pesten óriási sikerrel.

—o—

Szines színházi hirek

Az új bemutatón a prózai társulatot ismeri meg a debreceni közönség

A „Legyen úgy, mint régen volt" nagysikerű Erdélyi operett még estéről estére telt házak mellett kerül előadásra, de már délelőttönként lázasan folynak a próbák a szinház legközelebbi ujdonságából. Solt Endrének 140 pesti előadást megért darabjáról, a „Nincsenek véletlenek"-ből.

Friss, új mondanivaló, ragyogó szellemesség, pompás figurák, szikrázóan elmés dialógusok jellemzik ezt a darabot, melynek szinrekerülése egész kalandos történetet rejt makában. Solt Endre, a tehetséges fiatal iró több szinházhoz benyujtotta ezt a darabot. Mindenütt tetszett, de úgy járt vele, mint az újszerű darabokkal a szerzőik általában, sehol sem merték kihozni. Ugy is mondhatnánk, hogy mindig közbe jött valami, mintha csak valami fátum üldözte volna a darabot és szerzőt. Bár a babonás szinházi világban azt tartják, hogy az ilyen sorozatos pechszéria előadás előtt, a legjobb kabala a nagy sikerre nézve...

A kabala ezuttal is bevált... A Belvárosi Szinház végre a mult szezonban kihozta a darabot... és egyik zsúfolt házat a másik után csinálta vele. De nem a kabala miatt... „Nincsenek véletlenek" s nem véletlen volt ez a hatalmas siker sem, hanem a darab újszerű, bátor, egyéni és érdekes mondanivalói robbantották ki... A darabot át kellett hozni az új szezonra is és ez mindennél többet mond értékére vonatkozólag...

MIKOR A SZERZŐT NEM ENGEDIK BE DARABJA ELŐADÁSÁRA

Solt Endre járt így darabjának egyik Belvárosi Szinházbeli próbáján. Erről beszélgettek csendes derültséggel a debreceni színészek a derűs, érdekes darab próbájának egyik szünetében s ez alkalomból felelevenítették Vajda Ernő híres esetét. Vajdával történt meg ugyanis, hogy mint 16 éves gimnázista, írt egy merész, erotikus erkölcsdrámát. A darabot beküldte az egyik szinházhoz s pár hét mulva levelet kapott a direktortól, melyben közlik vele, hogy a darabot elfogadták s a következő héten kedden megkezdik a próbát, melyen szívesen látják a szerzőt. A szégyenlős szerző nem mert megjelenni a próbákon, a bemutatón azonban legalább a nézőtérről végig akarta nézni darabját. A pénztárhoz ment jegyet váltani, a lányosarcú, tizenhat éves fiunak azonban megtagadták a jegy kiadását.

— Nem látja a táblát — mondta a pénztáros. — Ma csak felnőtteknek való darab megy.

Vajda Ernő kénytelen volt bemenni a titkári irodába és felfedni kilétét, hogy mint szerzőt beengedjék saját darabja előadására.

Csaknem ennek az esetnek pendantja történt meg Solt Endrével, a „Nincsenek véletlenek" kitűnő szerzőjével.

A SZUBRETT PECHJE

Pogány Margit egyike a legpechesebb színésznőknek. Akár csak a mult szezonban, az idén is megbetegedett a szezonnyitó előadás előtt és át kellett adni Tamara szerepét Bakó Babának.

Pár nap alatt ugyan felgyógyult erős hűléséből a kitűnő szubrett, akkor azonban újabb pech érte. Utibőröndjét valahol feltörték és abból ruhatárának jelentős részét ellopta ismeretlen tettes... A rendőrségen is megtette a feljelentést Pogány Margit ismeretlen tettes ellen, ki 300 pengő értékü kabátot és ruhát lopott el tőle.

A TITOKZATOS LONDONI LEVÉL

Hatalmas londoni bélyegzőjü levél érkezett Horváth Árpád direktorhoz. Harapófogóval sem lehetne a zárkózott direktorból kihuzni, hogy mi van benne? De látni az arcán, hogy rendkívüli dolog lehet. „Kellő időben mindent meg tud a szemfüles sajtó — mondja. — Csak tényszerű, befejezett dologról szeretek nyilatkozni."

— Hát akkor kérünk egy ilyent — mondjuk.

Mosolyog az örök szkeptikus direktor:

— Hát... azt mondják, hogy az eddigi előadásokon siker volt a Csokonai szinházban.

Elég későn hiszi el Horváth Árpád igazgató. Akkor, amikor már mindenki tudja.

Agyonszurkálta szerelmesét, azután önmagát

Tegnapra virradó éjszaka a budapesti Timár utcában segélykiáltásokra lett figyelmes az őrszemes rendőr. — Futólépésben ment a hang irányába s a 2. számú ház előtt azt látta, hogy egy férfi késével többször leszurja a karjában tartott nőt, majd saját mellébe szúr. A férfi és a nő több sebből vérezve feküdtek a földön. Kiderült, hogy a merénylő Bucsi Sándor 26 éves ember, a nő pedig Fodor Ágnes 17 éves varrónő. Mindkettőjüket kórházba szállították. Megállapították, hogy Bucsi régen udvarol a lánynak, szülei ellenezték a házasságot. A lány sem akart többet találkozni Bucsival. A férfi tegnap megleste és tizennégyszer szúrta mellbe a lányt, majd magával akart végezni.

A felvidéki magyarság vezetői: balról gróf Esterházy János, jobbról Jar oss Andor.

Egy felvidéki magyar tanító a sátoraljaújhelyi határsorompónál üdvözli a magyar tiszteket.

Kormányzógyűrüs doktoravatások a debreceni egyetemen

A kormányzó a vallás és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére meg engedte, hogy a debreceni gróf Tisza István Tudományegyetemen Brosz Róbert és Fagonyi Jenő a jogtudományok Margitay Zoltán és Dienes Éva a bölcsészettudományok, Bodonhelyi József pedig a ref hittudományok doktoraivá sub. auspiciis gubernatoris avattassanak. Az ünnepélyes avatáson képviseletével a kormányzó a kultuszminisztert, akadályoztatása esetén Zsindely Ferenc államtitkárt bizta meg.

Nem volt titkos rádióleadó Kisvárdán

Nyíregyháza, október 11. A MTI munkatársa kérdést intézett vitéz dr **Lázár Ferenc** kisvárdai főszolgabírához, hogy mennyiben felel meg a valóságnak az egyik budapesti hétfői lap ama híre, mely szerint a kisvárdai zsidóság egy titkos rádióleadó állomást tartott üzemben és emiatt letartóztatások történtek volna.

Vitéz dr **Lázár Ferenc** főszolgabíró válaszában kijelentette, hogy mint a **járás főszolgabírájának sem titkos rádióleadó állomás létezéséről még kevésbé annak fejfedezéséről tudomása nines és így természetesen ennek folyományaképpen letartóztatások sem történtek, illetőleg a főszolgabírói hivatalhoz ezekkel kapcsolatban semmiféle jelentés nem érkezett.**

Uj egyetemi magántanárok

A vallás- és közoktatásügyi miniszter **Gulyás Antal** dr gazdasági akadémia r. tanárnak, a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem bölcsészettudományi karán „A növénykórtan baktériumok, gomba-virusos és nem élősködő jellegű növénybetegségek" c. tárgykörből és **Szalay Tibor** dr, az Országos Magyar Természettudományi múzeumőrnek, a m. kir. Tisza István Tudományegyetem bölcsészettudományi karán „A föld-szerkezettan (tektonika)" c. tárgykörből egyetemi m. tanárrá történt képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és őket ebben a minőségükben megerősítette.

Debreceni amatőrfényképezők legyőzték a pestieket Hollandiában

Most fejeződött be a Vilma királynő jubileuma alkalmából rendezett nagy nemzetközi fényképkiállítás, amelyet Amszterdamban rendeztek. Ez volt a »Focus Fotosalon« IV. nemzetközi fényképkiállítása.

A kiállításnak nagyon szigorú feltételei voltak. Díjat csak az kaphatott, akinek legalább három képét a falra akasztották. Gyönyörü plakettekkel tüntették ki a győzteseket, a plaketteket Vilma királynő jubileuma alkalmából külön felirattal látták el.

Az egész világról beérkezett képek közül a kiállításon mindössze 210 kiállítótól fogadtak el 363 képet, tehát nagyon erősen megrostálták az anyagot. A zsüri csak 38 művészt tartott méltónak arra, hogy kitüntesse.

Ebben a nagy nemzetközi mérkőzésben a magyarok szépen szerepeltek, de köztük is messze kiemelkedik a debreceniek győzelme. Egész Magyarországról 17 amatőr állított ki képeket, öten kaptak kitüntetést és az öt közül kettő debreceni: *Aszmann Ferenc*, a fényképezés idei világbajnoka és *Hapák József*. A 17 magyar kiállító közül kilenc budapesti volt, de csak egynek állítottak ki három képet és így csak egy kapott kitüntetést szemben a két debreceni győzelemmel. A pestiek közül csak *Ramhab Gyula* került ki győzelmesen ebből a nagy és nehéz mérkőzésből. *Czabán Márton* is debreceninek számítható, bár most Diósgyőrben teljesít szolgálatot, de ő is itt nőtt naggyá.

Hollandiában meleghangú levélben gratuláltak a debreceniek fényes győzelméhez.

Izgalmas jelenetek az ügyvédgyilkos Darányiné pörének tárgyalásán

Izgalmas tanuvallomás hangzott el az ügyvédgyilkos Darányiné bűnperének tegnapi bizonyításkiegészítő tárgyalásán. Mint ismeretes, *Darányinét Kronstein András agyonlövése miatt a törvényszék hatévi fegyházra ítélte.* A tábla megsemmisítette a törvényszék ítéletét és bizonyításkiegészítést rendelt el. A tegnapi tárgyaláson *Barna Emilné* tett vallomást, aki annak a panziónak tulajdonosa, ahol a gyilkosság történt. Elmondta, hogy Kronstein nyomdafestéket nem tűrő kifejezést használt Darányinéval szemben s utána nemsokára revolverlövés dörrent el. Drányinét feldúlt állapotban találta a folyosón s mikor megkérdezte tőle, hogy mi történt, Darányiné azt válaszolta: »Lelőttem, mint egy kutyát.«

A szófiai merénylet

Szófia, október 11. Még nem sikerült egészen felderíteni a hátterét annak a gyilkos merényltenek, amelynek tegnap délután Peev tábornok, bolgár vezérkari főnök áldozatul esett, kísérője pedig, Stojanov őrnagy, a katonai térképészeti intézet vezetője, halálosan megsebesült. Az őrnagy az éjszaka a kórházban meghalt.

Ujabb részletként nyilvánosságra került a gyilkosságról, hogy az ismeretlen merénylő a két tiszt leterítése után még többször belelőtt a földön fekvő tábornokba, majd mikor a tömeg nekitámadt, magára lőtt. A merénylő a kórházban Vlasevnek mondta magát, ez a név valószínüleg hamis. Azt hiszik, hogy egy elbocsátott csendőr, aki két hónappal ezelőtt szabadult a börtönből. Vallomása szerint boszszúból és nyomora következtében gyilkolt és nem tartozik politikai szervezethez.

Több személyt, akit bűntársának hisznek, letartóztattak.

Franco nyilatkozata

London, október 11. Franco tábornok a Reuter Iroda tudósítójának tízezer olasz önkéntes visszavonásával kapcsolatban többek között ezeket mondotta:

— A benemavatkozási bizottság legutóbbi javaslatában megállapította, hogy tízezer önkéntes visszavonása után megadja a hadviselő jogot mindkét félnek. A nemzeti Spanyolország igazi utat mutat Európának, amikor visszarendel tízezer önkéntest. A nemzeti Spanyolország azonban mindig hadviselő félnek tekintette magát. — Ennek elismeréséért ellenértéket követelünk. A nemzeti Spanyolország nem akar alkudozni megillető jogaiért éppen ezért véleménye szerint ninesen összefüggés az önkéntesek visszarendelése és a hadviselői jog megadása között.

A tábornok a továbbiakban hangoztatta, hogy a polgárháborúnak csak a teljes nemzeti győzelem vethet véget.

Arra a kérdésre, hogy a köztársasági oldalon hány önkéntes harcol, Franco tábornok azt válaszolta, hogy bár a köztársaságiak ágyútöltelékneknek használják az önkénteseket, kb. még mindig hatvanezer önkéntes harcol oldalukon. A köztársasági önkéntesek visszavonásáról szóló bejelentés csak újabb csel. Amig a köztársasági vezetők Genfben nagy hangon beszélnek, Európában és Amerikában állandóan újabb önkénteseket toboroznak s küldenek a köztársasági spanyolokhoz.

Igazságot a magyaroknak is — irja Sir Robert Gower

Az angol alsóház angol-magyar csoportjának megalapitója sir **Róbert Gower** cikket irt, melyben követeli, hogy Európa békéje érdekében a csehszlovákiai magyar kisebbség ügyét is úgy intézzék el, ahogy a szudétanémetek ügyét intézték.

Hangsúlyozza cikkében, hogy az igazság, jog és méltányosság azt követeli, hogy a cselszlovákiai magyar és lengyel kisebbségeknek ugyanolyan mértékkel mérjék az igazságot, mint a szudétanémeteknek.

A lengyel hadsereg diadalmenetben vonult be Karwinába

A lengyel csapatok kedden megszállták Karwina városát, melynek környékén igen gazdag szénbányák vannak. A lengyel csapatok három kilométeres útvonalon diadalmenetben haladtak be. A lakosok virágesővel árasztották el a katonának. A lengyel csapatok bevonulása négy óra hosszáig tartott. A város főterén a polgármester üdvözölte a bevonuló katonaságot. A munka az egész városban szünetelt, a gyárszirénák búgtak, a harangok zengtek.

A bevonuló csapatok tábornoka rövid beszédben üdvözölte a polgárságot s hangoztatta, hogy a város mindig lengyel volt és lengyel marad.

Legujabb

London, okt. 11. (MTI.) Valamennyi londoni estilap feltünő beállításban, nagy alcimek alatt jelenti, hogy magyar csapatok vonultak be Sátoraljaujhelyre és Ipolyságra. A Manchester Guardian kiemeli, hogy a két város jelképes megszállása fontos kezdő siker Magyarország számára, de harcászatilag különösen jelentőségteljes Sátoraljaujhely csek részének átadása, minthogy az állomás birtoka magyar irányitás alá helyezi a Prága és Bukarest közti közvetlen vasuti összeköttetést.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán: FÉRFISORS. Francia film. Csak felnőtteknek. Előadások: 5 órától.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata október 9-től október 16-ig: »Aranyangyal«, Piac u. 50. Telefon: 24-53. — »Reménység«, Csapó utca 22. Telefon: 34-21. — »Bocskay«, Cegléd u. 22. Telefon: 29-14. — »Hungária«, Vargakert, Szoboszlói út 4/f. Telefon: 28-25.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFÓN: 20-45.

„Dolgoztass, hogy dolgozhass"

Emlékezzünk
Október 12

A m. kir. verseci 7. honvéd gyalogezred az 1914 évi San és Visztula menti őszi hadjárat folyamán a 3. hds.-nek a San-ig történt előretörése alkalmával Przemysl-vár védelmében a m. kir. (szegedi) 23. h. ho. kötelékében harcolt.

Az orosz túlerőnek Przemysl ellen intézett első nagyszabású rohama alkalmával, a várnak hősies és sikeres védelmében a 7. h. gyalogezrednek oroszlánrésze volt. A legerősebb ellenséges tü. és gyal. tűzben elszántan megrohamozta az oroszokat és azokat az erődöv vonalán túl, Zabadrowic 224-ig üldözte, erős veszteséget okozva. Az ostrom idején Dobák alezredes vezette az ezred harcait.

— **A kistemplomi egyházrész** központi bibliaköre ma, szerdán délután öt órakor gyül össze a KIE nagytermében (Piac ucca 36.). A bibliaórát vezeti: Uray Sándor lelkész. Közvetlenül a bibliaóra után ugyanott az egyházrész rövid tanácsülést tart. — A bibliaórán és az azt követő tanácsülésen minden érdeklődőt szivesen látnak.

— **A debreceni frontharcosok zászlóavatási ünnepsége alkalmából** dr Kölcsey Sándor polgármester zászlószeg megváltása cimén ötven pengőt utalt ki a frontharcos főcsoportnak.

— **Megüresedett egy állás az ipariskola tanítói karában.** A debreceni iparostanonciskola felügyelőbizottsága dr Balogh Sándor főjegyző elnökletével 12-én ülést tart. Ez alkalommal irják ki a pályázatot Vass András nyugalombavonulásával megüresedett főhivatású tanítói állásra.

x **Hölgyek! A legdivatosabb** szőrmebundákban és szőrmékben **nagyválaszték Barkó Márton** utódainál, a **Szinház-átjáróban.** Javitások, átszabások legolcsóbban.

— **Kitüntetett tűzoltók.** Arany Sándor parancsnoksága alatt működő derecskei tűzoltóságot ismét magas kitüntetés érte. Vitéz Szilágyi Lajos segédtiszt, Uri Sándor gépmester, Tóth József pénztárnok és Dobrosi József szertárnok a tűzoltás és mentés terén kifejtett 25 évi munkásságuk elismeréséért a királyi díszérmet kapták. Az érmeket Mariay Barnabás főszolgabíró adta át szép beszéd kíséretében a kitüntetett tűzoltóknak, majd Arany Sándor parancsnok mondott buzdító beszédet a megjelent tűzoltóknak.

x **Zongoratanitást** vállalok zeneiskolai módszerrel. **Hatvan u. 24. Unitárius ház, első ajtó.**

Elfogták az adonyi kéjgyilkost uj merénylet elkövetése közben

A több mint egy hónappal ezelőtt Schiffmann Jenőné ercsi asszony ellen elkövetett bestiális kéjgyilkosság tettesét tegnap elfogta a csendőrség. A gyilkos merénylet első számú gyanúsitottja volt Bognár Márton 48 éves adonyszenttelepi napszámos volt, aki ellen már volt hasonló ügy miatt vád emelve. Bognár azonban eltűnt a környékről.

Tegnap éjszaka az adonyi országúton, azon a környéken, ahol Schiffmann Jenőnét meggyilkolták, *egy férfi ugrott elő az országúti bokrok közül s egy arra haladó napszámosasszonyt leütött és a bokrok közé hurcolt. Az asszony azonban védekezett és másfél óráig tartó irtózatos küzdelem kezdődött közöttük. Közben a kiáltozó asszonynak segítségére siettek egy arra haladó szekér utasai, mire a támadó menekülni akart. Egyik üldöző azonban lőccsel úgy fejbevágta, hogy eszmélettlenül esett össze.*

Megkötözték, szekérre tették és az asszonnyal együtt Adonyba vitték, ahol többórás vallatás után Bognár Márton beismerte, hogy ő gyilkolta meg Schiffmannét. Reggel kivitték az adonyi országútra, ahol lejátszatták vele a gyilkosságot. Megtalálták Bognárnál a bicskát is és reggel kihirdették előtte a letartóztatásról szóló végzést.

— **Vásári lopás.** Özvegy Jobbágy Imréné Bethlen utca 59. szám alatti lakostól ismeretlne zsebmetsző a nagyvásárban a Széchenyi utcán, kivágva pénztárcáját ellopott 56 pengőt. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

— **Ikeresillagok.** Két világjáró táncosnő regényes életéről cikket közöl a „Délibáb" legújabb száma. Pompás, illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolót, szinházi pletykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél szebb képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. A „Délibáb" egy száma 20 fillér.

RUHA teszi az embert
keresse fel **WERNERT.**
WERNER uri-divat és kalap, fehérnemü és készruha üzlete. Ferencz József ut 70.

x **Vattay Margit tánciskolájában,** október hó 11-én főiskolai, 12-én diákkolon kezdődik, Kossuth ucca 11.

— **Súlyos szernecsétlenség történt Gyöngyös és Ujszász között a vicinális** vasút egyik átjárójánál. Kertész Andrásné jászberényi kereskedő, továbbá Jámbor Erzsébet, Orbán József, Bojtos Margit s Schutz Gyula jászberényi lakosok nagyobb szekéren igyekeztek hazafelé a vásárról. Közben a kocsis és az utasok is elaludtak. A kocsi nem volt kivilágítva, a lovak lassan poroszkáltak és éppen abban a pillanatban értek a vasúti átjáróhoz, amikor a vicinális vonat berobogott. A mozdony elkapta a szekeret, teljesen összeroncsolta és a kocsi öt utasa, valamint a kocsis is rendkivül súlyos sérüléseket szenvedtek. Valamennyiüket beszállították a gyöngyösi kórházba, ahol Kertész Andrásné ma reggelre meghalt A többi öt utas állapota életveszélyes.

— **A hajók zsúfoltan közlekednek Európából Amerika felé** és az utazási irodák hetekkel előre eladták a jegyeket. A zürichi és genfi nagy utazási irodák alig tudják kielégiteni a jelentkezőket. Azt mondják, hogy a háborús hangulatok zavarták meg az idegeneket annyira, hogy minél hamarabb elakarják hagyni Európát.

— **Egy falu lakosainak nyolcvan százalékát kipusztította a malária** a Bród meletti Gradilovó községben. A megmaradottak elmenkültek a faluból és üres az egész falu. Senki sem merészel a házakba belépni.

— **Az őrlő, daráló és hántoló malmok üzembehelyezéséhez** a most kiadott rendelet szerint az iparügyi miniszter külön engedélye kell ezután. A már megépült malom hat évig szünetel, akkor újból kell kérni az üzembehelyezéséhez az engedélyt.

— **Két vagon búzát ad Csanád vármegye** a kifosztott Felvidék magyarjainak. A búzát a vármegye gazdaközönsége ajánlotta fel. A búza adományon kivül még társadalmi gyüjtést is indítottak a felsegítésre.

— **Betöltik a menházvezetőnői állást.** A városi iskolaszék dr Balogh Sándor főjegyző elnöklésével szombaton ülést tart, amelyen a folyóügyek mellett kiírják a pályázatot a menházvezetőnői állásra. Ez az állás Vass Gáborné elhalálozása folytán üresedett meg. — Ezen az ülésen töltik be báró Vay Lászlóné eltávozása folytán megüresedett felügyelő bizottsági tagsági helyet is.

x **Gyorsirási, gépirási** tanfolyamra Naményi Gyorsiróiskolába bármikor be lehet iratkozni. Rákóczi 17.

— **Három pécsi nyilasvezető került tegnap az ötöstanács elé.** Mint ismeretes a pécsi ügyészség vádiratot adott ki Csehi Sándor fényképész, Mezei Lajos szigorló orvos és Csonka László joghallgató ellen, akiket az állam és társadalmi rend felforgatására irányuló büntettel vádolt meg. A vádlottak kihallgatása után a törvényszék tanácskozásra vonult vissza.

x **Gyermektornára** jelentkezőket elfogad mindennap reggel 8—12-ig a református gimnázium tornacsarnokában **Czuna Ferenc** testnevelő tanár. Heti 2 órai foglalkozás.

— **Árpádtéri szerdaesték.** Október 12-én ismét érdekes szerdaestéje lesz az árpádtéri gyülekezetnek a Kassa ut 12. szám alatti teremben. Dr. Hegyarjai Kiss Géza bibliamagyarázatán kívül felolvas Veressné Főző Erzsébet frónő, szaval Bálint György teológus, a gyülekezeti éneklést Giday Hajnalka kíséri harmóniumon. A perselyek az egyházrész szükségeire lesznek kitéve. Az estét pontosan 6 órakor kezdjük. Mindenkit szívesen lát a vezetőség. Csütörtök reggel 8 órakor az árpádtéri templomban tart irásmagyarázatot a vezető lelkipásztor.

— **Egy híres tanárnő hirtelen halála a londoni eszperanto világkongresszuson.** A nemzeti eszperanto egyesületek londoni világkongresszusán tragikus haláleset történt: Margerete Saxl dán tanárnő reggelizés közben szívszélhüdést kapott és meghalt. A kongresszus nagy protestáns istentiszteletén, még bibliai textust olvasott fel, résztvett a pedagógiai társaság nemzetközi eszperanto gyülésén.

— **Eltünt aranyfüggők.** Novák Károly városi strandfürdő-alkalmazott, Ajtó utca 12. szám alatti lakos bejelentést tett a rendőrségen, hogy két értékes aranyfüggőt elvesztett.

— **A spanyol harctéren erős köztársasági támadás** indult meg a nemzeti állások ellen, de a támadást visszaverték és három vörös gépet lelőttek a nemzeti csapatok.

Magyaroknak

Megkondult a világ-óra
Magyaroknak virradóra.
Nem türünk tovább rabokat
Védjük meg a magyarokat.

Akiket ott túl a Tiszán
Kiket meg a Kárpátalján,
Ellenségink bántják, rontják.
Védd meg bajtárs, Isten megáld.

Nehéz nekik mostan sorsuk
Vigyék meg a szabadságuk
Férfi, leány, gyermek, anya
Álljanak mind védősorba.

Isten keze veletek van:
Most menj magyar... Mostan, mostan.

Dr. Sz. Zs.-né.

A Kálvinisták Templomegyesülete köszöntötte Révész püspököt

A Debreceni Kálvinisták Templomegyesülete nevében *Balogh Istvánné* mint elnöknő köszöntötte dr *Révész Imre* püspököt hivatalos helyiségében. A püspök szeretettel fogadta az üdvözlést, röviden említést tett a Templomegyesület munkájáról, melynek kitűzéseit az egyesület novemberben tartandó közgyűlésén fogja ismertetni.

A Templomegyesület csütörtökön délután öt órakor a Baltazár-teremben (Kálvin tér 5. szám alatt) kávédélutánt rendez, mely énekléssel, bibliaolvasással és imádkozással kezdődik.

Brazilia és Németország között megszakad a diplomáciai összeköttetés

Brazilia berlini nagykövete utasítást kapott kormányától, hogy térjen vissza Rio de Janeiroba.

A német birodalom és Brazilia között a viszony meglehetősen feszült. *Ennek oka az, hogy a brazil kormány az utóbbi időben keményintézkedéseket léptetett életbe a külföldiek ellen.* Ezek az intézkedések úgyszólván lehetetlenné tették a Braziliában élő németek életét nemzeti szocialista alapon. A német kormány ez ellen tiltakozott s ebből keletkezett a két állam között a surlódás, mely a brazil követ visszahívásához vezetett.

MERANO
SZÁLLODA
Budapest, IV., Bécsi ucca 2.
Exclusiv belvárosi családi ház.
Propagandaárak kizárólag belföldi utasok számára. Kifogástalanul berendezett, hideg-meleg folyóvizes, központi fűtéses szobák:

Egyágyas		5.—
Kétágyas		8.—
Egyágyas	háromszori étkezéssel	8.—
Kétágyas	háromszori étkezéssel	14·50

Egy heti tartózkodásnál a taxi költségét a pályaudvartól és vissza megtéritjük.
Szobát ajánlatos előre rendelni.

GYÁSZ ROVAT

özv. Várady-Szabó Miklósné temetése

Ragyogó őszi napsütésben nagy részvét mellett temették el kedden délután **özv. nemes Várady-Szabó Miklósnét.** Nagybákay Rickl Antalné, valamint vitéz Várady-Szabó Nándor s dr Várady Szabo Miklósné édesanyját. Nehéz érckoporsója a Köztemető halottasházának dísztermében állt, fénylő kandeláberek s a kegyelet és szeretet legszebb virágaiból font szinpompás koszorúk és csokrok hatalmas tömege között.

A ravatalt a mély gyászba borult családtagokkal és rokonkkal együtt főleg hölgyekből álló előkelő közönség vette körül. Mind eljöttek a tisztelők, s jó barátok, régi ismerősök, hogy végbúcsút vegyenek a nemeslelkü nagyasszonytól. Ott láttuk : vitéz Nagy Pál és Güha ny. altábornagyokat, dr Oláh Lajos kir. táblai elnököt, vitéz Berényi István nyug. tábornokot, a Vitézi Szék kapitányát, Lám Dezső rendőrfőkapitányhelyettest, Darkó Jenő egyetemi tanárt, Sesztina Nagybákay Jenő kormányfőtanácsos, kamarai elnököt, dr Budaházy Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsost, dr Tóth Aurél ny. kúriai bírót, dr Nyireő István egyetemi magántanár, könyvtár igazgatót, dr Mező Sándor ügyészségi elnököt, dr Erdélyi Pál egyetemi m.-tanárt, dr Pauchly Géza OTI főorvost, dr Tatay Zoltán árvaszéki elnököt, dr Tóth Emil ny. árvaszéki elnököt, Nábráczky Béla vm. főjegyzőt. Altdorfer István kir. ügyészt, Kardoss Gyula és Zoltán nagykereskedőket, dr Jóna Kálmán törvényszéki bírót, Hodászi István, Pórubszky Andor huszárőrnagyokat, dr Pajor Győző tb. főügyészt, Vecsey Zoltán gazdasági felügyelőt és sok másokat.

A római katolikus temetési szertartást egyházi karének fenséges akkordpai mellett dr Lindenberger János apostoli kormányzó, prépost végezte, nagy papi segédlettel, mely után hat testőr vállaira emelte a nehéz koporsót s elhelyezte a halottaskocsiba, — mely valóságos virágerdővel megrakott koszorús kocsit követte. Beszentelés után a résztvevő előkelő közönség utolsó búcsúja mellett helyezték örök nyugalomra özv. nemes **Várady Szabó Miklósnét,** a szívjóságáról ismert nagyasszonyt.

A temetést Fehértói vállalata végezte, nagy körültekintéssel.

A ravatalt elborító nagyszámú koszorúk feliratairól a következőket sikerült feljegyezni : „Felejthetetlen kis mamánknak : Gizi és Nándi. — Drága jó kis mamánknak : Anikó és Tóni. — Drága szeretett kis mamánknak : Lilli, Miczu. — Nagymamának : Csöppi, Tibor, Tiborka. — Drága jó nagymamánknak : Ádám, Vera. — Drága nagymamisznak : Antal és Péter. — Kedves jó nagymamának : Liababa és Laci. — Szeretett Annuskának : Irma és Aurél. — Távozások fáj, de emlékedet szeretettel őrizzük : Relli és Józsi. Annuskámnak szeretettel : Margit. — Kedves Annuskánk Isten veled : Ilona és családja. — Kedves jó Annuskának szeretettel : Berta és családja. — Annuska néninek: Pirike és Béla. — Szeretett drga jó Annuska néninek : Huci Bandi és a gyerekek. — Szeretett Annuska néninek : Szabó Emil és családja. — Szeretettel : Natália, Iduka, Béla. — Igaz szeretettel : Gizella, László, Edit. — Jó Annuska néninek szeretettel : Sanyi, Irma, Andris. — Drága jó Annuska néninek, utolsó üdvözlettel : a Dienes-család. — Szeretettel a jó Annuska néninek, emlékét kegyelettel őrizzük : Berta, Emil. — Annuska néninek szeretettel : a Boros Tóby-család. — Kedves jó Annuska néninek : Annus, Sándor és Baba. — Kedves emlékedet híven megőrizzük : Margit, Jenő. — Mélységes fájdalommal : Marcsától. — Szeretettel : Margit Olga, Gyula. — Drága jó keresztmamánknak, hálás szeretettel : Margitka, Emil, Erzsike. — Szeretett Annuska néninek : Oli, Guszti. — Szeretettel búcsuzunk : Béla, Kata, Béla. Igaz rokoni szeretettel : Irén és családja. — Nagyon szerettünk : Irma és Irmuska — Szeretett Annuska néninek : dr Sámy László és családja. — Szeretett Annus néninek : Kató és Béla. — Szeretett Annuska néninek : Berta, Béla. — Szeretettel Annuska néninek : dr Hajdúné és családja. — Szeretettel : Ehe. — Annuska néninek: Jenő, Zsóka. — Soha el nem múió szeretettel : Berta, Anna, Nándi. — Nagyon szeretett Annuskánknak : Ilus Jenő. Dóra. — Szeretete jeléül : Nusi. Drága Annus nénitől, szeretettel búcsúzom : Dita. — Szomorú szívvel, szeretettel : Mariska és gyermekei. — Szeretettel : Olga, Margit. — Őszinte részvéttel : MANSz (Debrecen). — Őszinte részvéttel : Rickl Testvérek — Mély részvéttel : a Svetits Szövetség. Őszinte részvéttel : a Hétfői Társasság Őszinte részvéttel : Reich Ida. — Mély séges részvéttel : Tatay-család. — Utolsó üdvözlettel : Rózsika. — Őszinte részvéttel : a Sesztina-cég személyzete. — Mély részvéttel : a Dobay-család. — Kegyelettel : Mangi és István. Igaz részvéttel : Mihalovits Jenőné és gyermekei. — Utolsó üdvözlettel : dr Trocsányi Béla és családja. — Őszinte részvéttel : dr Orosz Jenőék. — Őszinte részvéttel : Korbély József. — Őszinte részvéttel : a Serly-család. — Szeretettel búcsúznak : dr Pauchly Gézáék. — Utolsó üdvözlet : Neubernétől. — Mély részvéttel : Szöllösy-család. — Szeretett tanító mesteremnek : Zsuzsa és Cziczu. — Igaz részvéttel : Nagy SzentAnna-puszta alkalmazottai. — Mit Treue und Liebe : Erizi. — Mit dem Ausdruck meines tiefstein Beileides : Pap-Pollách Margit. — És számtalan sok szalag nélküli csokor".

—o—

Tóth Lajos 79 évében elhunyt. Temetése ma délután három órakor lesz a Köztemető ravatalozó teréből. Lakás : Zrinyi ucca 53. Temetését Bartha vállalata végzi.

Varga Gábor cipészmester 55 évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozó teréből. Lakás : Rakovszky ucca 6.

Papp Sámuelné temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemetőben. Gebauer-cég rendezi.

Buday Aladárné Török Anna életének 54-ik évében elhunyt. Temetési szertartás szerdán délelőtt félizenkét órakor lesz a Köztemető dísztermében. Temetés délután 4 órakor a nyíregyházi Köztemetőben. Szállítást és temetést Dankó-cég rendezi.

—o—

Özv. Őze Imréné Pásztor Mária 74 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Köztemető 2 A) ravatalozójából. Dankó-cég.

Letiltották a szombat vasárnapi magyar-román mérkőzéseket

Budapest, okt. 11. A Magyar Labdarugó Szövetséget hivatalosan értesitették arról, hogy az Országos Testnevelési Tanács a szombat-vasárnapi román-magyar válogatott mérkőzéseket, amelyek **szombat-vasárnap Bukarestben kerültek volna sorra, nem engedélyezte, illetve a startengedélyt megtagadta.**

A Nemzeti Liga a váratlan fordulat után ugy határozott, hogy a szabadon maradt terminust bajnoki mérkőzésekkel tölti ki és a december 18-ra kisorsolt bajnoki forduló hozza előre október 16-ra. A ma este esedékes válogatásra igy természetesen már nem kerül sor.

Az OTT közli: Az MLSz szombatra és vasárnapra Bukarestben tervezett román-magyar labdarugómérkőzések lejátszására az engedélyt nem kapta meg. Az OTT az illetékes szervektől szerzett adatok alapján ugy találta, hogy a magyar csapatok megfelelő szereplése ezuttal nem biztositható. Az A. és B. csapatban kijelölt játékosok jelentős része megfelelő szabadsággal nem rendelkezik, ami a csapatok játékerejét igen nagy mértékben meggyengítené. Mivel a rendelkezésre álló csapatok igy a magyar labdarugást méltóképpen nem képviselhetnék, adott körülmények között nem lenne sportszerü a tervezett mérkőzések megtartása. Az OTT a kért startengedélyt nem adta meg.

Zászlómegáldás a Kistemplomban

A MANSz Reviziós Leánykör, Fehértói Dánielné úrasszony vezetésével a Felvidékért küzdő csapatok egyike számára zászlót készített Ezt a zászlót ma, szerdán délután fél öt órakor rövid alkalmi istentiszteletkeretében Uray Sándor egyházkerületi főjegyző, egyházrészi vezető lelkész meg fogja áldani. A református hivek figyelmét külön is felhivjuk erre a szép és lélekemelő alkalomra.

Budapesten tiz zsirdrágitót tartóztattak le

Beszámoltunk már arról, hogy Budapesten a zsírdrágítókkal szemben igen erélyesen járnak el és egymásután állitják őket a bíróságok elé.

Kedden már tízre szaporodott a letartóztatott zsírdrágítók száma budapesti jelentés szerint **vidékre is kiterjesztik a nyomozást** és egy detektivcsoport már a vidéken is nyomoz és kihallgatásokat is tartanak.

Papp Sándor III. el. isk. tanuló, ki zászlót küldött a felvidéki magyaroknak.

Lég- és gázvédelmi eszközök beszerzési helye

Sesztina Lajos

vasnagykereskedés

Debrecen, Telefon 20-06 és 15-48

DOJÁRÁS

Hazánkban déli légáramlással tul nyomóan derült idő uralkodott. A hő mérséklet Kalocsán, Nagykőrösön é Szegeden 25, Budapesten 23, általában 22—23 fokot ért el. Este 7 órakor a nyugati megyékben 14, Budapesten 1 az ország többi részén általában 17—18 fokot mértek.

Jóslás : **Nyugatira forduló szél, változó felhőzet, helyenként, főleg az ország nyugati és északi részén eső. A hőmérséklet nyugat felől kissé csökken.**

— **Megtámadták és fejbeverték,** Molnár Ferencné 37 éves, Nagyszalonta u 26. szám alatti lakost tegnap délután a Kishegyesi úton. Támadója egy cipősarkával ütött olyan erősen többször a fejére, hogy csontig hatoló zúzott sebet ejtett homlokán. A mentők kötözték be sebét.

— **Londonban sulyos zavarokat okoz,** hogy a pályaudvarokon beszüntették a munkát. Több bért követelnek. Érdekes, hogy London északi részén a légvédelmi árkok kiásására rendelt munkások is beszüntették a munkát, mert több napbért követelnek.

MOZI

VIGSZINHÁZ.

Másodvirágzás

Régi filmtéma az, hogy a második szerelmében csalódott asszony bánata mindig elviselhetőbb, mint az első szerelem gondja. Erről szól ez a minden ízében német film, melyet kevés jóindulattal propaganda filmnek is mondhatnánk. Nincsen az a szerelem, mely elszakíthatná az embert a hazai földtől. Ha szépen nem marad otthon, akkor a véletlenek sora, akár a halál árán is keresztül viszi, hogy otthon kell maradnia annak, aki katonasorssal szegődött hazája szolgálatába.

Valakit meglátott egy nyugalmazott kapitány és megszerette. Ugyanakkor a fia is szerelmes a szép asszonyba, de természetesen győzedelmeskedik a férfi szerelme. Már-már elmegy szerelme után a tengerentúlra, amikor egy párbajban halálos lövés végez vele.

Ez a film meséje, melyet német alapossággal rendeztek és állítottak össze. Lil Dagover játssza elmélyült művészettel a főszerepet.

A kisérő műsor híradója és pompás alpesi filmje szép volt.

Besurranó tolvaj nagyértékü ékszereket és pénzt lopott

Id. Harsányi Imréné, Apaffy uccai lakos feljelentést tett a rendőrségen besurranó tolvaj ellen, aki rövid távollétük alatt belopódzott a lakásba és a szekrényből 70 pengő papírpénzt, egy aranyórát, két méter hosszú aranylancot, melltűt, medailont és gyémántköves gyűrűt lopott 500 pengőt meghaladó értékben. A rendőrség nyomában van a tettesnek.

— *Kolozsvár polgármesterévé* dr Bornemisa Sebestyént, ezt a renegátot nevezték ki, aki annak idején a Goga kormány keretében jutott szerephez.

SPORT

Sporthiradó

Debrecenben az eddigi tervek szerint a DVSC játszana a NBB mérkőzést a fővárosi MÁVAG csapatával. Eredetileg ez Pesten lett volna, de mivel a vasutas egyesületek nem hagyhatják el állomáshelyüket, tartanák meg Debrecenben a mérkőzést. És mivel a DVSC pálya foglalt, a Stadionban lenne a mérkőzés, amit a város méltányos árért adott át a DVSC-nek. Elismerés is illeti ezért a várost és dr Kupinszky Sándor tb. tanácsnokot. Ha ez a mérkőzés létrejön, előtte a DVSC II. a Karcagi MOVE-t fogadja.

*

Az amatőröknél elmarad a PMÁV—MTK és DMTE—NyVSC mérkőzés, meg lesz Mátészalkán az MVTE—DEAC, Nyiregyházán NyKISE—BUSE és Nyírbátorban Báthory SE—NyTVE, Debrecenben DVSC II.—Karcagi MOVE. A II. osztályban DEAC—Dohánygyár, Bihari Turul—Hajdúböszörményi MOVE és esetleg Balmazújvárosi SC—DMTE II. mérkőzés lesz megtartva.

*

A góllövő listán Zsengellér vezet 10 góllal, utána Nemes, Pálya következik 8—8 góllal, Toldi, Kiszely 7—7 góllal. A Bocskaiban Takács áll az élen 3 góllal. Sárosi egy gólt lőtt mindösszesze, azt is 11-esből.

*

Jól megy a Finta csapatának, újra győzött a Fives 4:2-re az Excelsior ellen, míg a Móré csapata a Lille 2:2 arányú döntetlent ért el a Racing Páris ellen. A franciabajnokságban a Marseilles vezet 8 ponttal, utána jön Móré csapata, a Lille és Finta csapata, a Fives 7—7 ponttal. Jól megy a játék a két debreceni játékoznak.

Érdekes határozatot hozott a pécsi—délnyugati Labdarugók alszövetsége, kötelezővé tette, hogy a mérkőzés kezdete előtt a két csapat a pályán felállva, hangosan elmondja a Nemzeti Hiszekegyet: hiszek Magyarország feltámadásában.

*

Bobák Sándor, a Textil, Bocskai, DVSC volt kitűnő csatára a DEAC-ba igazoltatja magát. Jó erőt nyer vele a DEAC.

Keleti amatőrműsor (október 16-án) Debrecenben DVSC II.—Karcagi MOVE: Joanovics. — Nyiregyháza NyKISE—BUSE: Szabó. NyVSC—DMTE dr Lengyel (kétes a megtartása). Mátészalka MVTE—DEAC: H. Kovács J. — Nyírbátor Báthori SE—NyTVE: Rose. — I. osztályban elmarad PMÁV MTK.

II. osztály: Debrecen DEAC II—D Dohánygyári SE: Várady. — Berettyó ujfalu B Turul—MOVE—Hajdúböszörményi TE: Kovács László. — Nyiregyháza NyTVE—NSE: Szamosvári. — NyVSC II.—NyKISE II: Egressy. — Ifjúsági bajnokságban: Vargakert—DMTE: Weisz Ernő. — Homokkert—Rákóczi: Sárosi. — Kerekestelep—DVSC ifj.: Palotás.

KÖZGAZDASÁG

Nagy árubőség és kis forgalom az élelmiszerpiacon

A karfiol és burgonya ára tovább esik

A tegnapi hetipiacra igen nagy mennyiségben hoztak fel árut. A nagy árúfelhozatal ellenére a vásárlástól tartózkodtak, hogy mi ennek a magyarázata azt nem lehet tudni. Sok a burgonya, ára 4—9 fillérig mozog. Igen sok szép karfiolt szállítottak be Debrecenbe, esett az ára. Gyönyörű friss fehér árunak kilója 30 fillér. Ebben volt a legnagyobb forgalom. A szép idő miatt még most is igen sok a paradicsom és a zöld paprika. A többi áruban nincsen semmi változás.

A baromfipiacon még mindig a kövér áruban van a legnagyobb forgalom. A kövér kacsa kilója 90—120 fillérig mozog. A kövér liba ára szintén ezen a nívón van. A többi árak nem változtak.

A gyümölcspiacon szőlő és alma van a legtöbb. Az ára nem olcsó egyiknek sem. A szép szőllőért most is elkérnek 40 fillért. Az alma is körülbelül ugyanennyi.

Zöldségpiaci árak: burgonya Ella 5—6 f, rózsa 6—9 f, karfiol kg 30 f, hagyma kg 12 f, fokhagyma 28 f, káposzta kg 6—8 f, vöröskáposzta kg 12 f, zöldség csomója 6, répa csomója 5 f, karalábé drb 4—16 f, kelkáposzta drb 4—8 f, zöldbab kg 18 f, paradicsom kg 10 f, zöldpaprika drb 1—2 f, spenót, sóska csomója 4 f, tök drb 10 f, retek drb 2—4 f, csőtengeri drb 4 f, borsó kg 50 f, zeller drb 2—4 f, savanyúkáposzta kg 24 f.

Baromfiárak: rautani való csirke kg 1.20 P, tyuk kg 1 P, sovány kacsa és liba kg 80 f, kövér kacsa és liba 0.90—1.20 P, pulyka kg 1 P, tojás drb-ja 8—9 f, kg-ja 1.50 P.

Gyümölcsárak: szőlő kg 24—50 f, alma kg 24—70 f, körte kg 60 f, birsalma kg 24—40 f, szilva kg 50 f, őszi barack kg 40—120 f, szeder literje 30 f, új füge kg 1.20 f, citrom drb-ja 7—12 f.

—o—

TERMÉNYTŐZSDE.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.45—20.60, 78 kg 20.65—20.80, 79 kg 20.85—21.00 80 kilós 20.95—21.10. — Felsőtiszai 77 kg 20.40—20.55, 78 kg 20.60—20.75 79 kg 20.80—20.95, 80 kg 20.90—21.05 rozs pestvidéki 15.25—15.35, rozs más 15.30—15.40, takarmányárpa elsőrendű 18.30—18.50, középminőségű 18.10—18.30, sörárpa kiváló 21.00—21.75, prima 20.00—21.00, sörárpa 19.50—20.00, zab elsőrendű 18.90—19.10, középminőségű 18.80—18.90, tengeri 17.70—17.85, korpa 13.25—13.50, 8-as liszt 15.60—15.80 P.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra összes felhajtás 159 darab sertés volt. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 51 darab. Irányzat változatlan. Szedett sertés I. 107—110 fillér, II. 103—106 fillér, III. 94—98.

Bőrárak: magyarfajta marhabőr 1 P, tarka 1.15 P, bornyubőr hosszú lábbal 1.44 P, rövidlábas bornyubőr 1.60 P, juhbőr merinói zöldsúlyban 70 f, lóbőr 12 P. Irányzat igen élénk.

A PALÁNKAI VADLUDAK

REGÉNY

IRTA: SZEKULA JENŐ

— 32. közlemény —

Előtte az apa, födetlen fővel, eltorzult arccal — tekintete az őrülteké. Gyókó revolvert szorongatott a kezében — a fölfelé irányított csőből kiröppenő golyó a menynyezettbe fúródott és onnan vakolat hullott le hangos sistergéssel. Egyik lövés a másikat követte.

A padló fehéren elborítva menynyezetről hulló vakolat sürű tömegétől.

Megháborodott a szerencsétlen paraszt — tünődött az albinó, mire való ez az őrült lövöldözés?

Nem látott tisztán, nem értette meg, hogy tulajdonképpen mi is történhetett a barátságos fényben tündöklő tiszta leányszobában. — Összeszedte magát és a szoba ajtajáig támolygott.

— Én vagyok idekünn... a Bélteky orvos — dadogta, míg halkan kopogott az ajtón. — A háziorvos van idekünn — ismételte remegő hangon.

Nem jött válasz... talán meg se hallották. Csak a fegyver dörrent ijesztően. S jégeső módjára koppant a maltertörmelék a földön.

Az albinó megnyomkodta a kilincset, de az nem engedett; talán bezárták az ajtót, vagy idegesség miatt nem tudja azt kinyitni. Ekkor rettentő gondolata támadt:

— Elza öngyilkos lett — gondolta — és a porig lesujtott és megháborodott apa kész mindenkit kiirtani a gyász önkivületében.

Az albinó most már csak a menekülésre gondolt. El innen ebből a vészes és komor házból, ahol már családi hagyománnyá vált, hogy viruló szépségű, dúsgazdag és boldogságra hivatott leányok önkezükkel vessenek véget ifjú életüknek.

— Segítség! — kiáltotta, míg rémülten száguldott végig a folyosón. Idegei ugyancsak cserbenhagyták, mint a jóságoslelkű, elnehezedett Julis szakácsnőt.

Kettőket szökkenve rohant le a meszelt lépcsőkön. Odakünn a hajnali szürkületben kísértetiesen sóhajtoztak az udvar komor ecetfái, a szakadatlan süvítő, kemény szélben. Az eső fokozott erővel újból nekiindult és a szél szemébe vagdosta az ólmos esőszemeket, ami amúgyis bizonytalan látását még jobban elhomályosította. Immár ott támolygott kalimpáló, ájuldozó mozdulatokkal az aklok és a sötétbemerült gazdasági épületek körül.

— Emberek! Emberek! — hápogta félőrülten a rémülettől. — Nagy baj történt! Mindenki föl az emeletre!

Teremtett lélekkel sem találkozott. A cselédnép a színekben, cserényekben húzódott meg a hajnali ítéletidő alatt. Az albinó meg csak rohant tovább, kétségbeesett, vak bizonytalanságban, szőke haja futás közben az ég felé torlódott, libegő szája vékony, kegyetlen vonal, amely piros kígyó módjára vált el arcának ijesztő fehérségétől.

— Hát mindenki alszik?! — kiáltotta őrjöngő kétségbeesésében.

A szántalpas sövényhombár falának támasztott elnehezedett fejjel, féláromban őrködött a Keserü nevű bojtárlegény. Fölriadt a lohólás és ijedt kiáltás zajára és fegyverét lekapva válláról, rákiáltott a menekülőre:

— Halt, wer dá! — mondta, ahogy katonáktól tanulta. — Állj! Ki vagy? — ismételte meg magyarul is.

Az albinó még jobban megrettent és hibbanó futással száguldott a sötétbe burkolózott ablakok felé.

A fegyver elkattant a háta mögött, szerencsére ijesztésül csak a levegőbe löttek, az emberölésre amúgy sem alkalmas flóbertből. — De mindez veszettebb száguldásra ösztökélte a halálraijesztett embert.

Ekkor óriás fehér tanyai komondor rohant feléje ádáz morgással, készen arra, hogy ijesztő éles fogát a menekülőnek vékony lábszárába belevájja. Éles sikoly rebbent el az albinó torkából. Az eső biznytalan világításában borjúnagyságúnak látta a lompos, csatakos állatot.

— Segítség! — tört ki belőle a rémület.

Az eb hosszú pórázra volt kötve, csak néhány méternyire vonszolhatta magát előre s aztán fullasztva a kötéltől, visszatorpant. De Béltekynek az volt az érzése, hogy leszakította magát kötelékéről és őt vad vérszomjúsággal üldözi. — Kettőket szökkenve ugrált át tócsán, esőzuhatagon keresztül, menekülve a fenevad elől. Keresztülvágta magát a sötétbe temetkezett nyárfáson és immár ott bukdácsolt a szabad rét esőtől puhított vakondtúrásos és selyemkés ingoványai között.

— Életem legszomorúbb kalandja, — suttogta, míg lehajolt, hogy megigazítsa a harisnyáját, amely készült leválni a lábáról.

Fölrettent és újabb futásnak eredt. Hátrafordulva, az volt az érzése, hogy a nagy fehér tanyai komondor még mindig üldözi, hangtalan ugatással. Mint valami fehér árnyék, kúszott feléje a rém a sötétbemerült, dágványos legelő fölött. Az út itt már süppedékessé vált és a menekülő albinó csetlett-botlott a bokán felül érő sárban. Ujból lehajolt, hogy saruját visszaráncsa a helyére, míg nyirkos verejték ömlött a homlokáról.

— Szörnyű! — kiáltott föl az albinó. — Kétségbeejtő a helyzet.

A latyakos mező békanyállal és kigyófejek módjára fölnyúló rekettyével sürün beborítva. Előtte terült el a pusztapalánkai láp... szürkén és dermedten a hajnal kísérteties világításában, de talán észre sem vette volna, ha nem lesz figyelmessé az esőpacskolta sás kegyetlen suhogására. Elkapta a fejét, mert alacsonyan szálló bölömbika megijesztette fáradt huhhanásával. Előre botorkált és majdnem belezuhant a mély kenderáztatóba, ha még hármat lép, menthetetlenül a halál fia.

— Kegyetlen próba ez! — dohogta, párás szemüvegét megtörülgetve kabátjának szélével.

Valami ösvényt fedezett föl és azon lépkedett, békára leselkedő gólya óvatosságával, de minduntalan mély tócsába bukott, ahonnan alig birt kivergődni. Káka szélén vadruca hápogott feléje szelíden. Balra kanyarodott. Az utat végkép elvétette. Alakja madnem elveszett a magas nád között.

— Segítség! Emberek! Emberek! Segítsetek! — kiáltotta félőrült összevisszaságban, míg előre történtett üldözött vad kétségbeesésével, az immár térdig érő mocsárban.

(Folyt. köv.)

43211/1938 V.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir város közigazgatási bizottsága 2872/ 1938 kb. sz. határozatával az 1939 évi közúti költségelőirányzatot elfogadta és megállapította, E közúti költségelőirányzatot az 1890 . tc. 22 paragrafusa alapján folyó évi október hó 10 napjától kezdődőleg október hó 24 napjáig bezárólag 15 napi időtartamra közszemlére helyeztem ki.

Erről a város közönségét azzal értesítem, hogy a költségelőirányzatot a városi számvevőség 9. sz. helyiségében bárki megtekintheti és az ellen a közszemlére kitétel tartama alatt hozzám írásban beadandó felszólalással élhet.

Debrecen, 1938 október 8.

Polgármester.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint tűzrendészeti hatóság *a padlások lomtalanítása tárgyában folyó évi szeptember hó 27-ikén 43983/1938. A. szám alatti kibocsátott hirdetményben elrendelt munkálatok teljesítésére kitűzött határidőt folyó évi október hó 31. napjáig meghosszabbítja.*

Felhívja a hatóság a város lakosságát, hogy a padlások lomtalanítását és azoknak tűzoltóeszközökkel való ellátását a jelzett határidőig a már közölt jogkövetkezmények terhe alatt végeztesse el.

Debrecen, 1938 október 8.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

— **Akiknek foglalkozása minden erejük megfeszítését követeli,** igyanak hetenként legalább egyszer, reggel felkeléskor egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet, mert ez igen alaposan kitisztítja a bélcsatornát s elősegíti a gyomoremésztést, fokozza az anyagcserét, élénkíti a vérkeringést az egész szervezetben és ezáltal új életerőt teremt. Kérdezze meg orvosát.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betüvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Gyönyörü
színes damasztok
métere
1·98
a **Fischer** boltban
Teleki u. 73.

Alkalmazást nyer férfi

Kondást,
nőtlent, bentkosztost, vidéki gazdaságba keresek. Cim a kiadóban. 1648 vv.

Jómunkás
fodrászsegédet és egy hölgyfodrászkisasszony felvétetnek, Szabó. Sallétrom ucca 4. 116

Egy
péksegéd felvétetik, Nyil ucca 77. 115

Egy
cipésztanuló felvétetik, Pincés, Csapó ucca 6. 112

Timársegédet
és gyakorlott napszámost felveszek. Teleki ucca 56. szám. 109

Kifutófiút,
biciklizni tudót felveszek, Nagy Kálmán fűszerüzlet, csapókanyar. 122

14—15 éves
napszámos gyereket felveszek, asztalosműhely Fürdő ucca 5. 95

Kifutó-
fiú felvétetik, Vágó László fűszerkereskedésében, Teleki ucca 71. szám. 124

16—17 éves fiút
kifutónak, azonnal felveszek, Csapó ucca 76. 88

Alkalmazást nyer nő

Önálló
segédleányt varroda vezetésére, esetleg társnak felveszek, varroda, Varga ucca 12. 7 ajtó. 117

Kézilányokat
azonnalra felveszünk, „Imperiál" fehérneműgyár, püspöki palota. 111

Ügyes
varrólányt azonnal felveszek, Kecskés szalon, Simonffy ucca 2. A). 107

Szabósághoz
kézilányokat felveszek, Eisner, Csapó ucca 16., udvargan. 103

Hölgyfodrász-
kisasszony, jól bevezetett hölgyfodrászatba, vas-, vizonduláló beléphet, Karikás Margit, Hatvan ucca 71. 123

Alkalmazást keres nő

Varrónő
elsőrangú szabász, házakhoz ajánlkozik „Elsőrangú" jeligére a kiadóba kérem. 108

Gépírónői,
pénztárnoknői, vagy más irodai állást vállal irodai gyakorlattal és saját írógéppel rendelkező övegy úriasszony. Esetleg otthoni munkára gépelést, cimirást vállal. Cim a kiadóhivatalban. 101

Fodrásznő
állást keres, helyben, vagy vidéken. Cim a kiadóban. 100

Háztartási alkalmazott

Bejárónőt
megbizhatót, idősebbet azonnalra felvesz Tokaji boroz, Püspöki palota. 1867

Főzőmindenes
fiatal, hosszú bizonyítvánnyal jelentkezzen, Meszena ucca 12., felső csengő. 91

Bejárónőt,
reggel 7—12 óráig, — ebédkoszt nélkül felveszek, Csapó ucca 18., félemelet 3. 113

Mindenes
főzőnőt, esetleg bejárónőt felveszek, Piac u. 43. 3 lépcső, II. emelet 8. 1942

Bejárónőt
15-ére felveszek. Lengyel ügyvéd. József kir. herceg ucca 6. 121

Bejárónő
felvétetik, naponta 7—10 óráig, Pereces ucca 18. sz. harmadik ajtó 90

Nyomozó iroda

Ismét
idehaza van Gálócsy, Vigkedvü 23. Telefon: 28-72. Legyen bizalommal. 97 11. 12.

Ajánlat

Házi ruhát 3 P,
szövetruhát 4 P, kabátot 10 pengőért készit „Elit" szalon, József kir. herceg ucca 14 1358 10. 15

Bőrkabátfestes,
cipő, retikül, stb. villanygéppel fest Nagy Károly, Batthyány u. 10. szám 498 10 17

Bundát
készit a legszebb kivitelben, alakit, Katona Vilmos szűcs, Simonffy ucca 2. 1283 11. 30

Kiárusitás,
hálók, ebédlők, irodák konyhák, szezlonok, rekamék, kombinált szekrények, minden elfogadható áron, Dégenfeld tér 6. 106

Légoltalmi
vizeshordók, literenként 10 filérért eladók. Nap ucca 4., telefon: 12-83. 69

Veszek
használt bútort, padlás és pincelomot. Hivásra jövök. Andrásko Csapó ucca 16., telefon: 32-11 1996 +

Varrógép, kerékpár
vétel, csere, eladás. kölcsönzés. Géprészek minden géphez. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó ucca 101 1606 11. 4.

Cianozási
vállalat Varga utca 10. Szücs Imre és Szücs Imréné. 1412 XI. 2

Takarékkályhelyek
készen kapnatók. Javitását ha nem süt, füstöl, javitom, felelősséggel, Nagy István, Széchenyi ucca 6. 500 10. 17.

Síremléket,
müköből, márványkőből, síremlékek, Debreceni Mükögyárnál, Fürdő ucca 2. (Margit fürdő mellett). 93+

Szagtalan
„Likalit" faszénkocka, kapható minden jobb fűszerüzletben és a főelárusitónál, Grünfeldnél, Hatvan ucca 21. 371 10. 11.

Bútor

Keményfa
félháló s Schunda cimbalom eladó. Kút ucca 44. szám. 49

Jókarban
levő használt hálószobabútor eladó. Piac u. 22—24. II. 5. 94

Autó, motor kerékpár

Villanymotorok
12 HP, 5.5 HP. 4 HP esztergapad, vacumszivattyu, Worthungszivattyú, eladók. Dégenfeld tér 6. 105

Tüzelő anyagok

Katonatisztek,
altisztek, tűzifát, szenet legolcsóbban kaphatnak Vágó tűzifakereskedésében, Margitfürdönél, telefon 10-24 1169 vv.

Tűzifa,
száraz tölgy sima kályhafa, mázsánként 4.20 Varga ucca 45. szám, hazaszállitva. 119

Atadó üzlet vendéglő

Jómenetelü
fodrászüzlet, elköltözés miatt eladó. jó vendégkör. Cim a kiadóban. 99

Kiadó lakás kétszobás

Udvari
kettő szoba, előszoba, s konyhás lakás kiadó. Bethlen ucca 20, 104

Két uccai
szoba, konyha nélkül, irodának, vagy garzonlakásnak, november hó elsejére kiadó. — Rákóczi ucca 17. 93

Kiadó lakás háromszobás

Eladó
vagy kiadó új 3 szobás komfortos lakás, gázóvóhely. Baksai ucca 6 strandfürdőtől 2 perecnyire. 1280 10. 31.

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
összkomfortos lakás november 1-ére kiadó. Ferenc József út 85. 89

Butorozott szoba

Bútorozott
földszintes szoba, fürdőszoba használattal kiadó. József kir. herceg ucca 6. 120

Bútorozott
parkettes nagy szoba, két ággyal, szezlonnal kiadó. Széchenyi ucca 19. 92

Vegyes

Grafológusnő
mult, jelen, jövőről felvilágosit. Fogad: Széchenyi ucca 43. 102

Elveszett

Elveszett
egy pely kanca ló j. első és b. h. kesely, b. marján „N" bijog. — Burai János, Késes u. 88. vagy Piac dülő 49. 87

Ingóság eladás

Két darab
90/160 belméretű, nyolcrámás benyiló ablak, üveggel együtt olcsón eladó. Pacsirta ucca 3. szám alatt. 1217 vv.

Erős nagykapu
olcsón eladó. Tanító u. 18. szám. 1217 vv.

Ingóságvétel

50 mm.
transmissiót és csapágyat veszek. Teleki u. 56. szám. 110

Gyermekkocsit,
jókarban levőt, megvételre keresek. József kir. herceg ucca 25. sz. jobbra. 125

Eladó
ócska ajtók, ablakok, ablak közötti rácsok, Hatvan ucca 22. sörgyár. 118

Jókarban
levő gyermekkocsi eladó. Ugyanott használt tűzhelyet veszek, Teleki ucca 18. 96

Eladó házhely

Házhelyek
a Hid ucca 14. szám alatt, továbbá 7 szobás ház a közismert Bagolyvár vendéglővel eladók. v. v.

Eladó ház

Nagyszerü tőkebefektetés!
Tisztán 6 százalékos kamatot hoz, a Nap u. Attila tér, Baross ucca sarkán levő üzletesház. A saroképületben csinosan berendezett kisvendéglő, minden kényelemmel és lakással. Alápincézett épület. — A Nap ucca 22. számú ház, négyszobás úri lakással, parkett, fürdőszoba, viz, villany, gázvezetékkel, virágos udvar, fákkal, szőlőlugassal. Készpénzára 23.000 pengő. 23 A+

Eladó
Ajtó ucca 6. számú ház Ugyanott eladó egy világos keményfa hálószobabútor és egy cserépkályha. 114

Jókai ucca 19.
számú szép családi ház eladó. Tanító ucca 10. 1920

Szerkesztésért felelős:
PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
IFJ. SZIGETHY GYULA
igazgató.